

BEVEZETÉS A STÍLUSLAPOK HASZNÁLATÁBA

Abonyi-Tóth Andor, ELTE Informatikai Kar

CSS

- Cascading Style Sheets
 - Lépcsőzetes stíluslapok
- CSS 1. szint: 1996 decemberében jelent meg
- □ Cél, hogy elkülönítsük a dokumentum megjelenését és tartalmát
 - □ Növeli a használhatóságot, rugalmasságot, megjelenés kezelhetőségét és csökkenti a dokumentum komplexitását.
- □ CSS 2.szint: 1998 május
- CSS 2.1.: butított változat, igazodva a böngészők (gyenge) tudásához
- CSS 3.szint: Moduláris felépítésű. Egyes részei fejlesztés alatt...
 - Nagy részét a korszerű böngészőprogramok támogatják.

CSS Modulok □ https://www.w3.org/Style/CSS/current-work TABLE OF SPECIFICATIONS Ordered from most to least stable: Current Upcoming Notes Completed CSS Snapshot 2010 CSS Snapshot 2007 REC REC REC CSS Color Level 3 See Errata CSS Namespaces Selectors Level 3 CSS Level I CSS Print Profile Media Queries CSS Style Attributes CSS Backgrounds and Borders Level 3 CSS Conditional Rules Level 3 CSS Multi-column Layout CSS Values and Units Level 3 CSS Cascading and Inheritance Level 3 Latest stable CSS CSS Snapshot 2015

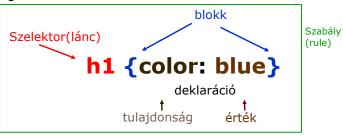

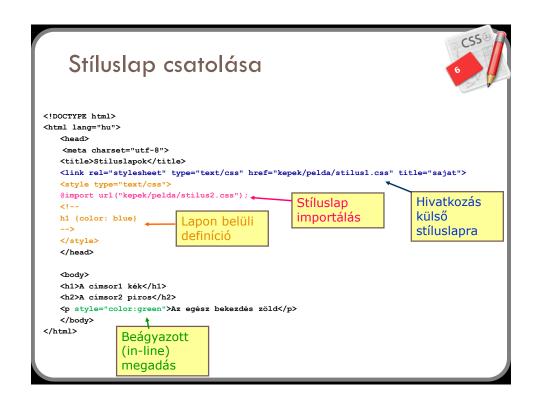
CSS utasítás

A CSS utasítás két részből áll:

- A szelektor(lánc) tartalmazza a formázandó HTML elem(ek)et
- A deklaráció végzi el a szelektorban meghatározott elemek formázását.

Inline (beágyazott) megadás


```
Az egész bekezdés zöld
```

- □ Ehhez a **style** paramétert használjuk.
- Csak az adott elemre (illetve azok gyerekeire) lesz érvényes a szabály.
- Nem szerencsés a használata, nem hatékony, körülményes a változtatások átvezetése.

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN"</pre>
"http://www.w3.org/TR/html4/strict.dtd">
<html>
<head>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8">
<title>Inline példa</title>
</head>
<body>
<h1 style="color:blue">Cimsor 1</h1>
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
<h1 style="color:blue">Cimsor 1</h1>
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
<h1 style="color:blue">Címsor 1</h1>
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
</body>
</html>
Ha minden 1-es címsort kékre akarunk állítani, akkor NE így
csináljuk!
```

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN"</pre>
"http://www.w3.org/TR/html4/strict.dtd">
<html>
<head>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8">
<title> Már nem Inline példa</title>
<style type="text/css">
 h1 {color:blue}
</style>
</head>
<body>
<h1>Címsor 1</h1>
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
<h1>Címsor 1</h1>
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
<h1>Cimsor 1</h1>
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
</body>
</html>
A lapon belüli definícióval megoldottuk, hogy minden 1-es címsor kék
színű legyen.
A lapon belüli definíciót külső állományba vihetjük, amit
belinkelhetünk, vagy importálhatunk.
```

```
Hozzunk létre egy css állományt (pl. pelda.css) a következő
tartalommal a HTML állományunk mappájában:
h1 {color:blue}
A HTML kód:
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN"</pre>
"http://www.w3.org/TR/html4/strict.dtd">
<html>
<head>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8">
<title>Inline példa</title>
<link rel=stylesheet type="text/css" href="pelda.css">
</head>
<body>
<h1>Címsor 1</h1>
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
<h1>Címsor 1</h1>
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
<h1>Címsor 1</h1>
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
</body>
</html>
                                                                  10
```

Tulajdonságok csoportosítása


```
h1 {font-family: verdana}
h2 {font-family: verdana}
                                       h1, h2, h3 {font-family: verdana}
h3 {font-family: verdana}
                                       A szelektorokat vesszővel választjuk el.
                                        h1 {
                                             font-family: helvetica;
h1 {font-family: helvetica}
                                             font-size: 12pt;
h1 {font-size: 12pt}
                                             font-style: normal;
h1 {font-style: normal}
                                       A tulajdonság:érték párok után pontosvessző áll.
h1 {font-weight: bold}
                                        h1 {font: bold 12pt helvetica}
h1 {font-size: 12pt}
                                       ltt az egyes értékek között szóköz van.
h1 {font-family: helvetica}
                                       (shorthand megadásnak nevezi az angol
```

szabvány)

Shorthand megadás specialitása

 A rövidített (shorthand) paramétermegadásnál ügyelni kell arra, hogy ezzel minden olyan altulajdonságot is alapértelmezett állapotba tudunk hozni, amit explicit módon nem adtunk meg.

Ismeretlen tulajdonságok

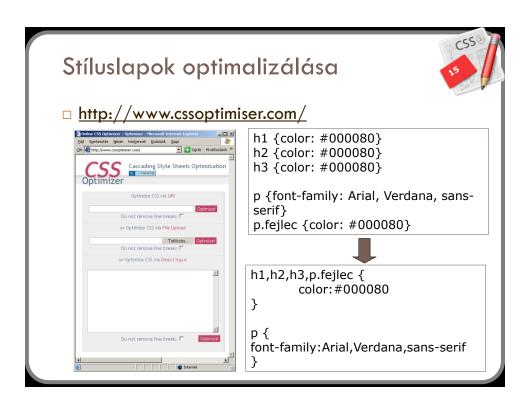
 A böngészők figyelmen kívül hagyják az ismeretlen vagy hibás tulajdonságokat.

Lezáratlan string

 A megnyitott, de le nem zárt idézőjelek, aposztrófok szintén problémát okoznak.

```
p { color: green;
    font-family: 'Courier New Times
    font-style: italic;
    background-color: yellow; }
Amit a fentiekből a CSS értelmező figyelembe vesz:
p { color: green;
    background-color: yellow; }
```


Mértékegységek

A számokat egybeírjuk a mértékegységekkel! Vagyis 12px és nem 12 px.

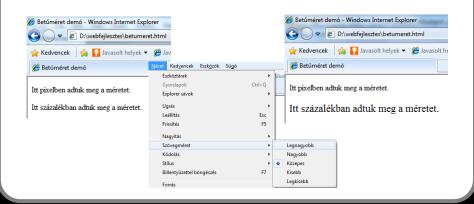
Abszolút	Relatív
in (2.54 cm) cm mm	em (adott környezet betűméretéhez képest történő megadás. pl. 1.2em)
pt (1/72in) pc (12pt)	ex (x-magasság - többnyire az adott font x betűjének magassága. pl. 2ex)
	% (pl. 150%) px (képpont) pl. 16px [csak bizonyos értelemben tekinthető relatívnak, körültekintéssel használjuk!]

Mértékegységek (Pixel) Pixel: relatív, mert mérete a megjelenítő eszköztől függ. Lézernyontató Lézernyontató 13 mm 140 inches 3.5 m http://weblabor.hu/cikkek/cssalapjai6

Mértékegységek (Pixel)

De betűméret megadásnál lehetőleg ne használjuk, mert nem lesz (minden böngészőben) nagyítható a betűméret.

Százalékos megadás

- A %-os érték relatív értéket jelent, de hogy minek az értékét, az változó. Lehet:
 - Azonos elem más tulajdonsága,
 - □ Szülő elem egy tulajdonsága,
 - □ A formázott tartalom egy tulajdonsága (pl. tartalmazó elem szélessége).

Színjelölések

- □ Szín nevek
 - cp style="color:BlueViolet">

Color Name	HEX	Color
<u>AliceBlue</u>	#F0F8FF	
<u>AntiqueWhite</u>	#FAEBD7	
<u>Aqua</u>	#00FFFF	
<u>Aquamarine</u>	#7FFFD4	
<u>Azure</u>	#F0FFFF	
<u>Beige</u>	#F5F5DC	
<u>Bisque</u>	#FFE4C4	
<u>Black</u>	#000000	
BlanchedAlmond	#FFEBCD	
<u>Blue</u>	#0000FF	
BlueViolet	#8A2BE2	
<u>Brown</u>	#A52A2A	
BurlyWood	#DEB887	
<u>CadetBlue</u>	#5F9EA0	
Chartreuse	#7FFF00	
<u>Chocolate</u>	#D2691E	
<u>Coral</u>	#FF7F50	

http://www.w3schools.com/cssref/css colornames.asp

Színjelölések

- Szín megadás decimális RGB kóddal
 - style="color:rgb(51,71,28)>
- Szín megadás hexadecimális RGB kóddal

 - color:#deb887">
- Szín megadás decimális HSL kóddal
 - color:hsl(300,50,70)>
- □ Szín megadás százalékosan
 - color:rgb(50%,70%,30%)>

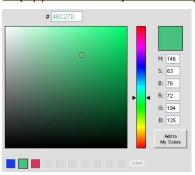
http://html-color-codes.com/

Színkódok meghatározása

- Szinte bármelyik grafikus rajzoló, képmanipuláló program alkalmas a színkódok meghatározására.
- □ Hasznos online eszköz:
 - http://www.colorpicker.com/

Átlátszóság

- A korszerű (CSS3 kompatibilis) böngészők az átlátszóságot is ismerik
 - rgb helyet használhatunk rgba, hsl helyett hsla megadást
 - background-color: rgba(255, 255, 255, 0.5);
 - Az utolsó paraméter 0 és 1 közti szám.
 - 0: teljesen átlátszó
 - 1: teljesen átlátszatlan

http://24ways.org /2009/workingwith-rgba-colour/

Fallback

- Érdemes gondoskodnunk arról, hogy az átlátszóságot nem ismerő böngészők is megjelenítsenek egy színt.
 - A lenti példában az rgba-t nem ismerő böngészőkben beállításra kerül egy szín, amelyet felülírunk később, de ezt csak az rgba-t ismerő böngészők veszik figyelembe.

```
ccss
div {
   background: rgb(200, 54, 54); /* The Fallback */
   background: rgba(200, 54, 54, 0.5);
}
```

http://css-tricks.com/rgba-browser-support/

URL megadás

- url('url'); vagy url("url");
 - □ Példa
 - body { background-image: url('kepek/hatter.jpg'); }
 - li { list-style: url('http://www.vala.hol/kep.png') disc }

Dokumentumfa

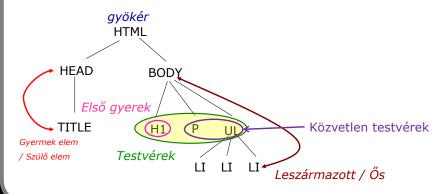

- Szülőnek nevezzük azokat az elemeket, amelyek tartalmaznak más tageket, amik a szülő elem gyermekei.
- Azokat a gyermekeket, amelyek közös szülővel rendelkeznek, testvéreknek nevezzük.
- Azok a testvérek, amelyek közvetlenül egymás után helyezkednek el a dokumentumban, közvetlen testvéreknek nevezzük.
- A fában egy elem alatti részfa elemeit az elem leszármazottainak, a fa az elem felett elhelyezkedő elemeit, pedig annak őseinek nevezzük.

Dokumentumfa

- □ Forrásdokumentumban van kódolva.
- Minden elemnek pontosan egy szülő eleme van, kivéve a gyökérelemet, amelynek nincs szülő eleme.

Öröklődés

 A tulajdonságok (egy része) öröklődik a szülő elem(ek)től

□ A teljes lapra vonatkozó tulajdonságokat a BODY elemhez kell kötni.

```
body
{ font-size:12pt;
    font-family: Arial, Verdana, sans-serif
}
```

Öröklődés

A gyermek elemek nem a szülőkben megadott relatív értékeket öröklik, hanem azok számított értékét!

```
body
{
font-size: 12px;
text-indent: 3em;
}

Bekezdés első sorának behúzása. Itt ez most 36px-nek felel meg.
```

A h1 örökli a text-indent értéket a szülőtől (body), de csak a számított értéket. Vagyis a behúzás nem 3*25px=75px, hanem 36px lesz.

Ha nem így lenne...

Címsor

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Duis in purus augue. In hac habitasse platea dictumst. Sed fringilla, velit sed commodo feugiat, mi leo portitior sapien, non rutrum est nisi vitise purus. Donee eget elit non ipsum vulputate imperdiet. Proin scelerisque porta mi, in dignissim sapien interdum vities. Sed non ante sit amet tellus accursean placerat non in elit.

Címsor

Lorem ipsum odolor sit amet, consectetur adipiscing elit Duis in purus augue. In hox habitasse platea dictumst. Sed fringilla, velit sed commodo frugiat, mi leo portitior sapien, non rutrum est nisi vitae purus. Done eget elit non ipsum vulputate imperdiet. Prom seelerisque porta mi, in dignissim sapien interdum vitae. Sed non ante sit amet tellus accumean placerat non in elit.

Ha nem számított értéket örökölne a gyerek, akkor a betűméret hatással lenne az első sor behúzására is, ami nem kívánt eredménnyel járna.

Címsor

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Duis in purus augue. In hac habitasse platea dictumst. Sed fingilla, velit sed commodo feugiat, mi leo portitior sapien, non rutrum est nisi vitae purus. Donec eget elit non ipsum vulputate imperdiet. Proin scelerisque porta mi, in digiussim sapien interdum vitae. Sed non ante sit amet tellus accumsan placerat non in elit.

Címsor

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur sdipiscing elit. Duis in purus augue. In hac habitasse platea dictumst. Sed fringilla, velit sed commodo feugiat, mi leo portititor sapien, non rutrum est nisi vitae purus. Donec eget elit non ipsum vulputate imperdiet. Proin scelerisque porta mi, in dignissim sapien interdum vitae. Sed non ante sit amet tellus accumsan placerat non in elit.

A számított érték öröklése miatt az első sor behúzása független lesz a betűmérettől...

Öröklődés és az inherit érték

- Nem minden beállítás öröklődik.
 - Pl. a szegély (border) nem öröklődik, de beállíthatjuk ezt az inherit értékkel.

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN"
"http://www.w3.org/TR/html4/strict.dtd">
<head>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html;</pre>
charset=utf-8">
<title></title>
<style type="text/css">
 div {border:1px solid blue;padding:5px;}
 p {border:inherit;}
</style>
</head>
<body>
<div>
  Lorem ipsum dolor sit amet.../p>
  Nam id nisl vitae neque posuere interdum...
</div>
</body>
</html>
```

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aenean in dolor a tellus feugiat molestie sed quis nisi. Vivamus augue nisi, imperdiet id consequat id, luctus ac velit.

Nam id nisl vitae neque posuere interdum. Quisque pulvinar fermentum metus, at imperdiet purus accumsan blandit. Nunc bibendum, nibh vitae lobortis varius, erat eros elementum felis, a tempor nisi lectus at turpis. Praesent sodales mauris ac massa dignissim fermentum.

A bekezdéseken alapból nem lenne szegély.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aenean in dolor a tellus feugiat molestie sed quis nisi. Vivamus augue nisi, imperdiet id consequat id, luctus ac velit.

Nam id nisl vitae neque posuere interdum. Quisque pulvinar fermentum metus, at imperdiet purus accumsan blandit. Nunc bibendum, nibh vitae lobortis varius, erat eros elementum felis, a tempor nisi lectus at turpis. Praseent sodales mauris ac massa dignissim fermentum.

Az inherit érték miatt a bekezdés is örökli a szülő elem szegély beállításait.

A kezdeti (initial) érték

Minden tulajdonságnak van egy kezdeti (initial) értéke, amely egy tulajdonság definíciós táblában van elhelyezve. Ha tehát vissza akarjuk állítani az alapértéket, de nem tudjuk, hogy az pontosan micsoda, használhatjuk az initial éréket.

div {min-width:initial;}

Összekapcsolt szelektor (leszármazás)

- Ha más tulajdonságokat akarok adni az elemnek, attól függően, hogy milyen elemben szerepel, összekapcsolhatom a szelektorokat
- □ Mód: szelektor1 szelektor2 {definíció}
- Példa
 - □ h1 {color: blue}

<h1>Ez nagyon fontos dolog</h1> Ez is fontos

□ em {color: blue}

Ez nagyon fontos dolog Ez is fontos.

h1 em {color: red}

Ez nagyon fontos dolog Ez is fontos.

Osztályok (class) használata

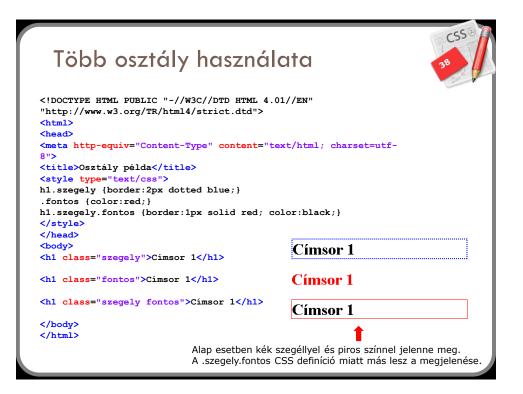

- CSS
 - .osztálynév {definíció}
 - Ez egy általános osztály, amelyet több elemnél is felhasználhatunk.
 - szelektor.osztálynév {definíció}
 - Ekkor egy adott szelektorhoz lesz kötve az osztály
- HTML
 - 🗖 class attribútum használata
 - Egy elem több osztályba is tartozhat

.fontos {color:red;}

p.szegely {border:1px solid black;}

```
Osztályok (class) használata
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN"
"http://www.w3.org/TR/html4/strict.dtd">
<html>
<head>
<meta http-equiv="Content-Type"</pre>
                                            Címsor 1
content="text/html; charset=utf-8">
                                             Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit
<title>Osztály példa</title>
<style type="text/css">
                                             Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
           {padding:5px;margin:10px;}
.fontos
           {color:red;}
p.szegely {border:1px solid black;}
                                            Címsor 1
h1.szegely {border:2px dotted blue;}
</style>
                                             Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit
</head>
<body>
<h1>Cimsor 1</h1>
Lorem ipsum dolor sit amet,
consectetur adipiscing elit.
Lorem ipsum dolor sit amet,
consectetur adipiscing elit.
                                                 Több osztályba is tartozhat
Lorem ipsum dolor sit
amet, consectetur adipiscing elit.
                                                      ugyanaz az elem!
<h1 class="szegely fontos">Cimsor 1</h1>
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur
adipiscing elit.
</body>
</html>
```


Egyedi azonosítók (ID) használata

- □ CSS div#fejlec {margin:10px}
 - #azonosító, vagy szelektor#azonosító
- ☐ HTML <div id="fejlec"></div>
 - □ id attribútum használata
 - Egyedinek kell lennie az oldalon belül!
 - □ Fontos a kis- és nagybetű közti különbség.
 - □ HTML 4.01 szerint:
 - Betűvel kezdődik, amelyet számok, betűk és a következő jelek követhetnek: _ : .
 - HTML 5: legalább 1 karakter, nem tartalmaz szóközt.

Példa


```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN" "http://www.w3.org/TR/html4/strict.dtd">
<html>
               <title></title>
                <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8">
               <style type="text/css">
                  div#fejlec {height:150px; background-color:lightgray;}
                   #tartalom {height:auto; background-color:white;}
                  div#lablec {height:50px; background-color:lightgray;}
               .kozep
                                                                        {text-align:center;}
               </style>
               </head>
                                                                                                                                                                                                                                   The talom Lorem groum dolor sit amet, consectebre adapticing ells. Dus in porus augue. In luch habetaurs plates definants. Sed fingulla, velte ned commondo fraugast, sai les portitor raperin, returnam er situs visue purus. Donce egest elles nou prum vilquatte amperdet. Pross nochempes porta me, in diguierus aspien interdum water. Sed son aute sit ament tellus accumans placerus non nels Nillas accumans placerus methodos mente de la contra de la metante de la contra de la metante de la contra de la mentante de la contra de la mentante de la media contra de la contra de la mentante de la media contra de la contra del la contra dela contra del la contra del la contra del la contra del la contra 
               <div id="fejlec" class="kozep">Fejléc</div>
               <div id="tartalom">Tartalom Lorem ipsum... </div>
               <div id="lablec" class="kozep">Lábléc</div>
               </body>
</html>
                                                                         id és class besorolás is
                                                                        lehet egyszerre..
```

Pszeudó elemek és osztályok

Pszeudó elemek és pszeudó osztályok

- □ Pszeudó elem (látszólagos elem)
 - A dokumentumfában nem jelölt elemek elérését teszi lehetővé. Pl. egy szónak az első betűje, vagy egy bekezdésnek az első sora, egy elem elé- illetve után generált elemek
 - :first-letter, :first-line, :before, :after
- □ Pszeudó osztály (látszólagos osztály)
 - Az elemek egyes állapotaihoz rendelt osztályok

Pszeudó elemek és pszeudó osztályok

- A szintaxisuk két részből áll, egy szelektorból és annak egy látszólagos osztályából, ami egy kettős ponttal kezdődik
- Szelektor:látszólagos_osztály {def}

Látszólagos osztályok

- □ Kombinálhatók normál osztályokkal
 - □ a.kulso:visited {color: blue}

A CSS1 -ben a :link, :visited és :active egymást kölcsönösen kizárták; a CSS2 - ben az :active előfordulhat együtt a :link, vagy :visited látszólagos osztállyal.

Példa:

a:link:active { color: red }

Látszólagos elemek

A HTML elemek tartalmának kitüntetett részei, például egy bekezdés első sora, vagy az első betűje. Ilyen elemek a következők:

- :first-letter egy szöveg első betűje.
- :first-line egy szöveg első sora.
- :after generált tartalom közvetlenül az elem után.
 :before generált tartalom közvetlenül az elem előtt.
- **J**
- css3 ::selection a kijelölés stílusát határozhatjuk meg.

A látszólagos elemeket kezdhetjük **szimpla vagy dupla kettősponttal** is, jelentésük változatlan marad. Kivéve a ::selection-t ami csak dupla kettősponttal működik.

:first-letter

Az első karakter formázása

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN"</pre>
"http://www.w3.org/TR/html4/strict.dtd">
<html>
<head>
<title></title>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html;</pre>
charset=utf-8">
<style type="text/css">
  p {font-size: 12pt; line-height: 12pt}
  p:first-letter {font-size: 200%;}
  p.iniciale:first-letter {font-size: 300%;
float:left; padding-top:5px; padding-right:5px;}
</style>
</head>
<body>
  Lorem ipsum dolor sit amet...
  Morbi sit amet felis eros, ut blandit ligula.
Vestibulum feugiat facilisis ullamcorper... 
  Vivamus neque orci, viverra
vitae posuere at, laoreet varius metus. Mauris blandit
cursus feugiat...
                </body>
</html>
```

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aenean ut ipsum sit amet mi tristique semper in sodales mi Integer dictum dapibus arcu eu commodo. Donee nisl lorem, lobortis ac viverra a, tristique id lacus. Proin pharetra risus felis, at malesuada nisl. Donee congue libero in nibh malesuada eu molestie orci portitior.

Morbi sit amet felis eros, ut blandit ligula. Vestibulum feugiat facilisis ullamcorper. Class aptent tacit isociosqu ad litora torquent per comubia nostra, per inceptos himenaeos. Nulla faucibus volutpat ipsum et semper. Suspendisse quam massa, luctus semper condimentum nec, luctus nec arcu.

Vivamus neque orci, viverra vitae posuere at, laoreet varius metus. Mauris blandit cursus feugiat. Fusce sed purus eu tellus pharetra euismod. Ut eleifend pretium nisl id placerat. Aenean id condimentum ligula. Maceenas a odio eget neque dictum lacimia. Suspendisse auctor imperdiet bibendum. Fusce a dignissim dolor. Curabitur scelerisque erat accumsan felis placerat varius fermentum ipsum ultrices.

:first-line

</body>

□ Első sor formázása

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML
4.01//EN"
"http://www.w3.org/TR/html4/strict.dtd">
<html>
<head>
<title></title>
<meta http-equiv="Content-Type"</pre>
content="text/html; charset=utf-8">
<style type="text/css">
p:first-line {font-size: 130%;}
</style>
</head>
<body>
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur
adipiscing elit... 
Morbi sit amet felis eros, ut blandit
ligula. Vestibulum feugiat facilisis
ullamcorper ...
```

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing etit. Aenean ut ipsum sit amet mi tristique semper in sodales mi. Integer dictum dapibus arcu eu commodo. Donec nisi lorem, lobortis ac vuerra a, tristique id lacus. Proin pharetra risus felis, at malesuada nisl. Donec congue libero in nibh malesuada eu molestie orci portitior.

Morbi sit amet felis eros, ut blandit ligula. Vestibulum feugiat facilisis ullamcorper. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per combia nostra, per inceptos himenaeos. Nulla faucibus volutpat ipsum et semper. Suspendisse quam massa, luctus semper condimentum nec, luctus nec arcu.

```
:before, :after, ::selection
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN"
   "http://www.w3.org/TR/html4/strict.dtd">
<head>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8">
<title></title>
<style type="text/css">
p {padding:10px; border:1px solid black;
/* szegélyt rakunk a bekezdésekre */}
p.megjegyzes:before
  {content: "Ez a szöveg elé kerül. "; font-style:italic; }
p.pelda:after
                                                                                Ez a szöveg ki
  {content: "Ez a szöveg után kerül."; font-weight:bold; display:block; }
                                                                                lett jelölve a
                                                                                böngésző-
::selection {background-color:yellow;}
                                                                                programban.
</style>
</head>
<body>
Lorem ipsum dolor...
                                                   Ez a szöveg elé kerül. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur
Proin in massa dapibus...
                                                   adipiscing elit
</body>
</html>
                                                   Proin in massa dapibus neque commodo placerat a a ligula.
                                                   Ez a szöveg után kerül.
```

Dinamikus látszólagos osztályok olyan link, ami még nem volt kiválasztva. □ :link :visited olyan link, ami már ki volt kiválasztva, vagyis rákattintottunk. :hover olyam elem, amelyre az egérkurzor mutat. éppen aktív elem. Pl. egy betöltődő link. :active olyan elem, amelyiken a fókusz van. - :focus az anchor (könyvjelző) linkek célpontjainak stílusaiért felel. CSS3 :target annak az elemnek (többnyire űrlapelemnek) a stílusaiért felel, :enabled CSS3 amelyik engedélyezve van. :disabled annak az elemnek a stílusaiért felel, amelyik le van tiltva. :checked annak az checkbox-nak a stílusaiért felel, amely ki van jelölve. Később ezekre is nézünk példákat!

Strukturális látszólagos osztályok

CSS3 □ :root elem, amely nem rendelkezik szülővel

CSS3 □ :empty az az elem, ami nem rendelkezik egyetlen gyermekkel sem.

sss = :only-child az az elem, amely nem rendelkezik testvérrel.

css3 🗆 :only-of-type 🛮 az az elem, amelyből **nincs hasonló** típusú a **testvérei között**.

= :first-child az az elem, amely az összes testvére közül az első.

cssa 🗆 :first-of-type az az elem, amely a szelektor típusából a testvérei között az első.

CSS3 □ :nth-child(n) a testvérei között az n. elem.

css3 = :nth-of-type(n) a testvérei között az n. az adott szelektorra illeszkedő

elemek közül.

css3 = :nth-last-of-type(n) a testvérei között hátulról az n. az adott szelektorra

illeszkedő elemek közül.

CSS3 □ :last-child a **testvérei közül** az **utolsó** elem.

css3 : last-of-type az az elem, amely a szelektor típusából a testvérei között

az **utolsó**.

Később ezekre is nézünk példákat!

Egyéb látszólagos osztályok

Nyelvfüggőség

- :lang
 - segítségével nyelvfüggővé tehetjük stílusszabályainkat. A nyelvet a lang HTML attribútum segítségével állíthatjuk be.

Tagadás

css3 □ :not()

tagadást fogalmazhatunk meg. Erre az összes olyan szelektor illeszkedik, amelyekre nem igaz a paraméterként adott tulajdonság.

Később ezekre is nézünk példákat!

53

Rangsorolás

Teljes dokumentáció

https://www.w3.org/TR/css-cascade-3/

Probléma felvetés

</html>

Az alábbi kód milyen színű 1-es címsort eredményez?

Címsor

Rangsor

- Ellentmondó definíciók esetén melyik fog érvényesülni? => súly hozzárendelése
- Rangsor felállítás szabályai
 - Kérdéses elem/tulajdonság párosra alkalmazott összes deklaráció előkeresése
 - A kérdéses elem szelektorként szerepel?
 - Igen: OK
 - Nem: Van örökölt érték?
 - Igen: OK
 - Nem: Alaptulajdonságok jut(hat)nak érvényre

Rangsor

- Meghatározás sorrendje szerint
 - Későbbi deklaráció > korábbi deklaráció

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01
Transitional//EN"
"http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd">
<html>
       <head>
       <title></title>
       <style type="text/css">
         h1 {color: blue}
         h1 {color: green}
                                      Ez egy 1-es címsor
       </style>
       </head>
       <body>
       <h1>Ez egy 1-es címsor</h1>
       </body>
</html>
```

Rangsor

- explicit súly szerinti rendezés
 - ! Important > normál

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN"
"http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd">
<html>
<head>
<title></title>
<style type="text/css">
body {background-color: #c0c0c0}
h1 {color: black ! important; background: white ! important }
h1 {color: blue}
</style>
</head>
<body>
<h1>Ez egy 1-es cimsor</h1>
</body>
</html>
```

Ez egy 1-es címsor

Rangsor

- Eredet szerinti rendezés
 - Szerző definíciói > Olvasó definíciói (felhasználói stíluslap) > Kliens program beállításai
 - Mi van, ha olvasóként felül akarom bírálni a szerző definícióit =>
 ! Important attribútum használata

- Példa
 - a:link {color: green! important}
- Mi van ha a szerző is használta?
 - Szerző (important) > olvasó (important) [CSS1]
 - Szerző (important) < olvasó (important) [CSS2+]

Rangsor

- Szelektor egyedisége szerint
 - a: Ha a style attribútum lett használva, akkor 1es az értéke.
 - b: ID attribútumok száma
 - c: Egyéb attribútumok száma (osztály, pszeudó osztály)
 - d: Elemek és pszeudó elemek száma
 - A abcd számokat össze kell fűzni, így megkapjuk az egyediséget

Rangsor


```
/* a=0 b=0 c=0 d=0 => egyediség = 0 */
li {...}
                        /* a=0 b=0 c=0 d=1 => egyediség = 1 */
li:first-letter {...}
                        /* a=0 b=0 c=0 d=2 => egyediség = 2 */
ul li{...}
                        /* a=0 b=0 c=0 d=2 => egyediség = 2 */
ol ul li {...}
                        /* a=0 b=0 c=0 d=3 => egyediség = 3 */
ol ul+li {...}
                        /* a=0 b=0 c=0 d=3 => egyediség = 3 */
li.red {...}
                        /* a=0 b=0 c=1 d=1 => egyediség = 11 */
li.red.level {...} /* a=0 b=0 c=2 d=1 => egyediség = 21 */
ol ul li.red {...} /* a=0 b=0 c=1 d=3 => egyediség = 13 */
#x34y {...}
                       /* a=0 b=1 c=0 d=0 => egyediség = 100 */
style=""
                        /* a=1 b=0 c=0 d=0 => egyediség = 1000 */
```

Kiértékelési sorrend

- Összes deklaráció megkeresése a cél média-típus esetén. A deklaráció akkor jut érvényre, ha az adott szelektor illeszkedik a kérdéses elemre, és a cél média-típus illeszkedik a megadott média listára (@media szabályok, és hivatkozott stíluslapok)
- 2. Rangsorolás a fontosság (normál, fontos) és eredet (szerző, felhasználó, kliens program) szerint. Ennek sorrendje:
 - Kliens program deklarációi
 - 2. Felhasználó normál deklarációi
 - 3. Szerző normál deklarációi
 - Szerző fontos deklarációi
 - Felhasználó fontos deklarációi
- 3. Az azonos fontosságú és eredetű szabályok rangsorolása, a specifikusabb szelektorok felülírják a kevésbé specifikusakat. A pszeudó-elemek és pszeudóosztályok normál elemként és osztályként vannak figyelembe véve.
- 4. Meghatározás sorrendje: ha két deklaráció azonos súlyú, eredetű, specifikusságú, akkor a később deklarált nyer. Az importált stíluslapokban való deklarációk megelőzik a stíluslap többi deklarációját.

62 Médiatípusok

Használható médiatípusok

- □ All: összes eszköz
- Aural/speech: beszédszintetizátor
- □ Braille: braille kijelzők számára
- □ Embossed: braille nyomtató
- □ Handheld: kézi eszközök (kis képernyő)
- □ Print: nyomtatás
- □ Projection: kivetítő
- □ Screen: színes képernyők
- □ Tty: fix szélességű karakteres megjelenítők
- □ Tv: televízió típusú eszközök
 - Alacsonyabb felbontás, limitált gördíthetőség, hang rendelkezésre áll...

Médiafüggő stíluslap megadása

- □ 1. módszer
 - Cél média megadása @media vagy @import szabályokkal.
 - @import url("fancyfonts.css") screen;
 - @media print { /* nyomtatásra vonatkozó def. */ }
- 2. módszer
 - A cél médium megadása a dokumentumleíró nyelvben
 - <LINK rel="stylesheet" type="text/css" media="print, handheld" href="nyomt.css">

A @media szabály - példa <!DOCTYPE html> <html> <head> <meta charset="utf-8"> <title></title> Menüpont1 Menüpont2 <style type="text/css"> Címsor 1 @media screen Szöveg background-color:darkblue; font-family:sans-serif; Megjelenés a képernyőn @media print body { background-color:white; Címsor 1 color:black; font-family:serif; Szöveg div#menu {display:none} /* ne látszódjon */ </head> <body> Megjelenés nyomtatásban <div id="menu">Menüpont1 Menüpont2 </div> (nem látszik a menü, <h1>Cimsor 1</h1> talpas betűtípus, más színek) Szöveg </body>

Média csoportok (CSS 2.1)

Média típusok	Média csoportok				
	continuous/ paged	visual/aural/ tactile	grid/ bitmap	interactive/ static	
braille	continuous	tactile	grid	both	
embossed	paged	tactile	grid	static	
handheld	both	visual , audio, speech	both	both	
print	paged	visual	bitmap	static	
projection	paged	visual	bitmap	interactive	
speech	continuous	aural	N/A	both	
screen	continuous	visual, audio	bitmap	both	
tty	continuous	visual	grid	both	
tv	both	visual, audio	bitmap	both	

Vagyis ez is használható: @media paged {}
@media interactive {}

http://www.w3.org/TR/CSS21/media.html

Alternatív stíluslapok megadása

- link rel="stylesheet" type="text/css" href= "uri"
 title="Normál" media="screen" >
- link rel="alternate stylesheet" type="text/css" href="uri"
 title="Fekete/fehér" media="screen" >

Váltás a stílusok között

- Javascript segítségével is válthatunk stílust
- Az alábbi megoldásban cookie tárolja el a választást.
- http://alistapart.com/article/alternate

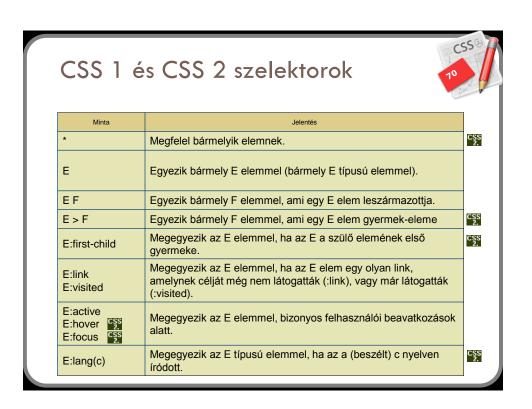

Alternative Style: Working With Alternate Style Sheets

> by PAUL SOWDEN · November 02, 2001 Published in CSS, HTML, Javascript

So you've got a web page. You've marked it up with structural XHTML. You've also been a good little web developer and used style sheets to control what your document looks like. You've even gone the extra mile and created several alternative style sheets to show how hardcore you are.

69 Szelektorok

CSS 1 és CSS 2 szelektorok

Minta	Jelentés	
E+F	Megegyezik bármely F elemmel, amelyet közvetlenül megelőz egy E elem.	css 2.
E[valami]	Megegyezik bármely E elemmel, amelynek "valami" attribútuma be van állítva (tekintet nélkül annak értékére).	css 2.
E[valami="proba"]	Megegyezik azzal az E elemmel, amelynek "valami" attribútumának értéke pontosan "proba".	css 2.
E[valami~="proba"]	Megegyezik azzal az E elemmel, amelynek "valami" attribútumának értékei szóközzel elválasztott értékek, és egyik közülük pontosan "proba".	CSS 2.
E[lang ="en"]	Megegyezik azzal az E elemmel, amelynek "lang" attribútuma pontosan az "en", vagy "en"-nel kezdődik és kötőjel követi.	css 2.
DIV.warning	Csak HTML. Ugyanaz, mint a DIV[class~="warning"].	
E#azonosito	Megegyezik azzal az E elemmel, amelynek ID-je "azonosito".	

* szelektor


```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML
4.01 Transitional//EN"
"http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd">
<html>
<head>
<title></title>
<style type="text/css">
* { margin:0; /* margó lenullázása */
   padding:0; /* kitöltés lenullázása */
p {margin:10px; padding:10px;}
</style>
</head>
  <body>
  Lorem ipsum dolor ... 
  Nullam a posuere turpis...
   </body>
</html>
```

A * szelektort leggyakrabban arra használjuk, hogy minden elem margóját és kitöltését lenullázzuk. Ezen értékeket aztán minden általunk használt elem esetén újra beállítjuk, így egységesek lesznek a margók, nem az adott böngésző alapbeállításán múlnak.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Quisque turpis lacus, viverra vitae sodales vel, iaculis at nunc. Ut lobortis dapibus leo sed semper. Vestibulum pellentesque eros at risus volutpat at interdum nunc aliquet. Praesent lacus leo, vulputate sed sagittis et, vulputate sit amet nibh. Praesent quis neque id arcu accumsan imperdiet. Duis placerat mauris id quam eleifend elementum. Pellentesque tincidunt auctor mattis. Maecenas sed ornare risus.

Nullam a posuere turpis. Ut placerat viverra eros at condimentum. Sed nisl ipsum, commodo id hendrerit ac, vestibulum sed erat. Aliquam feugiat fermentum justo, dapibus porta odio interdum ac. Nullam facilisis pretium leo eget firingilla. In hac habitasse platea dictumst. Nulla facilisi. In id leo nec diam sodales egestas. Vestibulum facilisis sem at mi consequat gravida. Maecenas accumsan, magna in tincidumt bibendum, nisi odio molestie velit, sit amet tincidumt ligula magna portitior arcu. Curabitur hendrerit libero id nisi dictum sed pretium elit tempor. Sed ac risus arcu. Integer condimentum erat sit amet est scelerisque cursus.

Amíg nem volt * szelektor

- Kellett egy külön stíluslap, amelyben az összes elem margó,kitöltés, stb. értéke be volt állítva...
- http://meyerweb.com/eri c/tools/css/reset/

```
/* http://meyerweb.com/eric/tools/css/reset/
v2.0 | 20110126
License: none (public domain)

*/
html, body, div, span, applet, object, iframe,
h1, h2, h3, h4, h5, h6, p, blockquote, pre,
a, abbr, acronym, address, big, cite, code,
del, dfn, em, img, ins, kbd, q, s, samp,
small, strike, strong, sub, sup, tt, var,
b, u, i, center,
dl, dt, dd, ol, ul, li,
fieldset, form, label, legend,
table, caption, tbody, tfoot, thead, tr, th, td,
article, aside, canvas, details, embed,
figure, figcaption, footer, header, hgroup,
menu, nav, output, ruby, section, summary,
time, mark, audio, video {
    margin: 0;
    padding: 0;
    border: 0;
    font-size: 100%;
    font: inherit;
    vertical-align: baseline;
}
/* HTML5 display-role reset for older browsers */
article, aside, details, figcaption, figure,
footer, header, hgroup, menu, nav, section {
        display: block;
}
body {
    line-height: 1;
```

Leszármazás (EF)

<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN" "http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd"> <html> <title></title> <style type="text/css">
em {color:blue} h1 {color:blue} /* ha az em elem a h1 leszármazottja Legyen zöld színnel megjelenítve*/ h1 em {color:green;} </style> </head> <body> <h1>CSS, avagy lépcsőzetes stíluslapok</h1> A CSS (angolul Cascading Style Sheets) a számítástechnikában egy stílusleíró nyelv, mely a HTML vagy XHTML típusú strukturált dokumentumok megjelenését írja le. Ezen kívül használható bármilyen XML alapú dokumentum stílusának leírására is, mint például az SVG, XUL stb. </html>

CSS, avagy lépcsőzetes stíluslapok

A CSS (angolul Cascading Style Sheets) a számítástechnikában egy stillusleíró nyelv, mely a HTML vagy XHTML típusú strukturált dokumentumok megjelenését írja le. Ezen kívül használható bármilyen XML alapú dokumentum stílusának leírására is, mint például az SVG, XUL stb.

Leszármazás (EF)

```
CSS (3)
```

```
ul id="pelda">
 1. elem
 <u1>
    1. elem 1. alelem
    1. elem 2. alelem
     <u1>
      1. elem 2. alelem 1. al-alelem
      1. elem 2. alelem 2. al-alelem
     <u1>
    2. elem 1. alelem
    <1i>2. elem 2. alelem
     <u1>
      2. elem 2. alelem 1. al-alelem
      2. elem 2. alelem 2. al-alelem
     <1i>2. elem 3. alelem</1i>
  <1i>3. elem
```

CSS:

ul#pelda li {border:1px solid red;}

```
■ 1. elem
□ 1. elem 1. alelem
□ 1. elem 2. alelem
■ 1. elem 2. alelem 1. al-alelem
■ 1. elem 2. alelem 2. al-alelem
■ 2. elem 3. alelem
□ 2. elem 3. alelem
□ 2. elem 2. alelem
□ 2. elem 3. alelem
□ 3. elem 3. alelem
```

Minden elemben lévő elem szegélyt kap.

Gyerek elem (E>F)


```
ul id="pelda">
 1. elem
 <u1>
    <1i>1. elem 1. alelem</1i>
     1. elem 2. alelem ul>
       1. elem 2. alelem 1. al-alelem1. elem 2. alelem 2. al-alelem
      <1i>2. elem 
    2. elem 1. alelem
    2. elem 2. alelem

1i>2. elem 2. alelem 1. al-alelem

       <1i>2. elem 2. alelem 2. al-alelem
      2. elem 3. alelem
 3. elem
```

CSS:

ul#pelda > li {border:1px solid red;}

Csak azon listaelem kap szegélyt, ami gyerekeleme a külső elemnek.

Első gyerek (:first-child)


```
ul id="pelda">
 1. elem
 <u1>
    1. elem 1. alelem
    1. elem 2. alelem
     <u1>
      1. elem 2. alelem 1. al-alelem
      1. elem 2. alelem 2. al-alelem
     <u1>
    2. elem 1. alelem
    2. elem 2. alelem
     <u1>
      2. elem 2. alelem 1. al-alelem
      2. elem 2. alelem 2. al-alelem
     <1i>2. elem 3. alelem</1i>
  3. elem
```

CSS:

ul#pelda > li:first-child {border:1px solid red;}

Csak azon listaelem kap szegélyt, ami gyerekeleme a külső elemnek, és maga első gyermeknek számít.

Első gyerek (:first-child)


```
ul id="pelda">
 1. elem
 <u1>
    1: elem 1. alelem
    1. elem 2. alelem
      1. elem 2. alelem 1. al-alelem1. elem 2. alelem 2. al-alelem
     2. elem 
    2. elem 1. alelem
    2. elem 2. alelem
     2. elem 2. alelem 1. al-alelem
      2. elem 2. alelem 2. al-alelem
     2. elem 3. alelem
 3. elem
```

CSS:

ul#pelda li:first-child {border:1px solid red;}

Itt minden olyan listaelem szegélyt kap, ami első gyerek.

Nyelvfüggő stílus (:lang)


```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<title></title>
<style type="text/css">
 p:lang(en) {color:#0000FF;}
 p:lang(hu) {color:#FF0000; margin-left:20px;}
</style>
</head>
<body>
Friend: a person who can turn a horrible day
into an absolutely perfect one.
Barát az, aki egy rettenetes napból is
tökéleteset tud varázsolni.
If you can't laugh at yourself, friend, i'd
be glad to do it for you.
Ha nem tudsz magadon nevetni, barátom, én
örömmel megteszem helyetted. 
</body>
</html>
```

Friend: a person who can turn a horrible day into an absolutely perfect one.

Barát az, aki egy rettenetes napból is tökéleteset tud varázsolni

If you can't laugh at yourself, friend, i'd be glad to do it for you.

Ha nem tudsz magadon nevetni, barátom, én örömmel megteszem helyetted.

Közvetlen megelőzés (E+F)


```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<title></title>
<style type="text/css">
p {text-indent:20px;}
h1+p {text-indent:0;}
</style>
</head>
<body>
<h1>Cimsor</h1>
 Lorem ipsum dolor sit amet...
 Lorem ipsum dolor sit amet...
 Lorem ipsum dolor sit amet...
 Lorem ipsum dolor sit amet...
</body>
</html>
```

Címsor

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Mauris viverra sem ut purus vehicula eget lobortis mi luctus. Aliquam at luctus lectus.

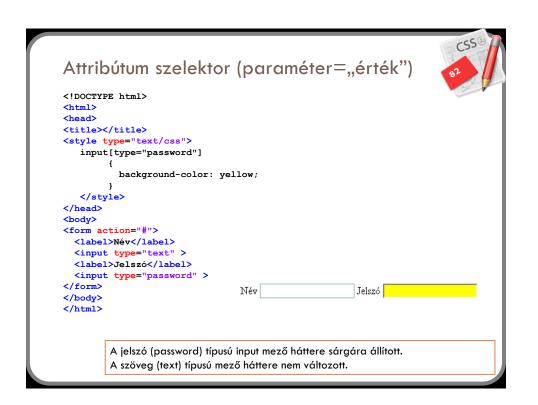
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Mauris viverra sem ut purus vehicula eget lobortis mi luctus. Aliquam at luctus lectus.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Mauris viverra sem ut purus vehicula eget lobortis mi luctus. Aliquam at luctus lectus.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Mauris viverra sem ut purus vehicula eget lobortis mi luctus. Aliquam at luctus lectus.

Azon bekezdések első sora nincs behúzva, amelyek közvetlenül 1-es címsor után következnek.

Attribútum szelektor (paraméter~="érték")

```
e3
```

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<title></title>
<style type="text/css">
    a[title~="ELTE"] {background-color : yellow ;}
</style>
</head>
</head>
<br/>
<br/>
\dody>

<a href="http://www.inf.elte.hu" title="ELTE Informatikai Kar">ELTE IK</a>
<a href="http://www.w3c.hu" title="W3C konzorcium">W3C</a>
<a href="http://www.w3c.hu" title="W3C konzorcium">W3C</a>
</i>
</i>
</rr>
</rr>
</rr>
</rr>
</rr>
</rr>
</rr>
</rr>
</ra>

/body>
```

</html>

- ELTE IK
- W3C
- ELTE

Csak azon linkek háttere lesz sárga, amelyek title attribútumában szerepel az ELTE szó.

E[lang | = "en"] típusú szelektor


```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<title></title>
<style type="text/css">
    p[lang|="en"] {color:blue;}

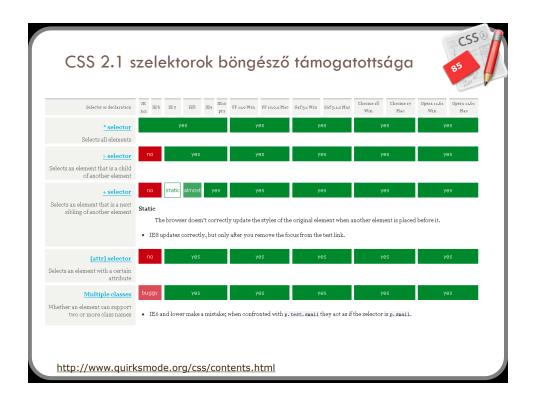
</style>
</head>
<body>
A Clash egy közismert együttes.
The Clash are a well-known band.
The Clash is a well-known band.
</body>
</html>
```

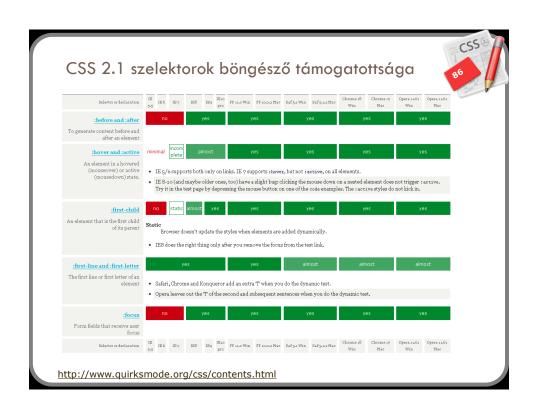
A Clash egy közismert együttes.

The Clash are a well-known band.

The Clash is a well-known band.

Mindegy, hogy amerikai, vagy britt angol nyelvjárás szerint írtunk, kék lesz a szöveg színe.

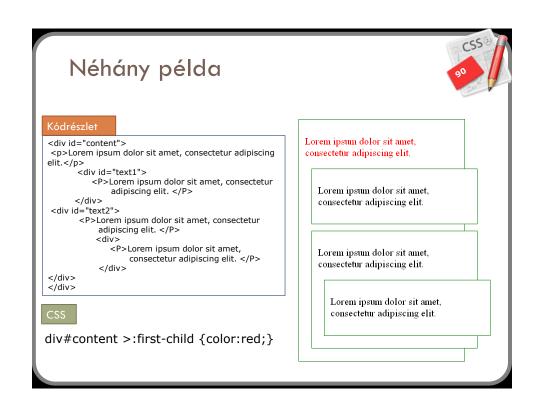
CSS3-as szelektorok

Minta	Jelentés
E ~ F	Olyan F elem, amelyet korábban megelőzött egy E elem. (hasonló mint E + F, de nem kell, hogy közvetlenül egymás után következzenek az elemek)
E[attr]	p[testAttr^=foo] bármely elem, amely "testAttr" paraméterének van értéke, és az a "foo" karakterlánczal kezdődik. p[testAttr\$=foo] bármely elem, amely "testAttr" paraméterének van értéke, és az a "foo" karakterlánczal végződik. p[testAttr*=foo] bármely elem, amely "testAttr" paraméterének van értéke, és abban szerepel "foo" karakterlánc.
:empty	Tartalom nélküli elemre illeszkedik
:enabled :disabled :checked	Enabled, disabled, checked állapotú (űrlap)elemekre illeszkedik
first-of-type :last-of-type :only-of-type	X:first-of-type olyan X elem, amely a szülőjének első gyereke X:last-of-type olyan X elem, amely a szülőjének utolsó gyereke X:only-of-type olyan X elem, amely a szülőjének egyetlen gyereke
:last-child	Utolsó gyermekelem
:not	Tagadás p#test *:not(em) {text-decoration: underline;} A test azonosítójú bekezdés leszármazottai,kivéve az em elemeket.

```
Néhány példa

Véssel de la constant de la constant
```


:first-child

Kódrészlet

<div id="content"> Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. <div id="text1"> <P>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. </P> </div> <div id="text2"> <P>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. </P> <div> <P>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. </P> </div> </div> </div>

CSS

div#content >div:first-child {color:red;}

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

:first-of-type

Kódrészlet

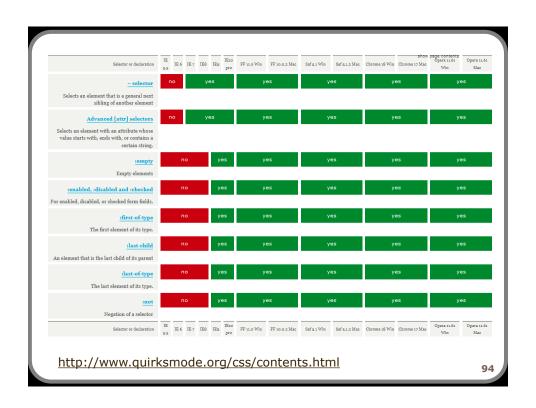
<div id="content">
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
<div id="text1">
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
</div>
<div id="text2">
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
</div>
<div id="text2">
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
<div>
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
</div>
</div>
</div>
</div>

CSS

div#content >div:first-of-type {color:red;}

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

:only-of-type Kódrészlet Lorem ipsum dolor sit amet, <div id="content"> consectetur adipiscing elit. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. <div id="text1"> <P>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur Lorem ipsum dolor sit amet, adipiscing elit. </P> consectetur adipiscing elit. </div> <div id="text2"> <P>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. </P> <div> <P>Lorem ipsum dolor sit amet, Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. </P> consectetur adipiscing elit. </div> </div> </div> Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. div#content >:only-of-type {color:red;}

CSS3 szelektorok

Minta	Jelentés
:nth-child()	Egy formulával meghatározható sorszámú gyerek div#test > *:nth-child(3n+1) { color: red; }
:nth-of-type()	Egy formulával meghatározható sorszámú, adott típusú gyerek div#test div:nth-of-type(5n+2) { background-color: #9999ff; }
:nth-last-child() :nth-last-of-type()	Hasonló a fentiekhez, de az utolsó elemre vonatkozik. (A sorszám az utolsótól számítódik)
:only-child	Olyan elem, amely a szülő elem egyetlen gyermeke
:root	Minden blokk gyökéreleme (HTML-ben ez a <html> elem lesz.)</html>
::selection	A felhasználó által kijelölt szöveg
:target	Azon elem, ami link célként van beállítva (egyedi neve van és mutat rá link a #egyedinév formátumban)

:nth-child() – valahányadik gyerek

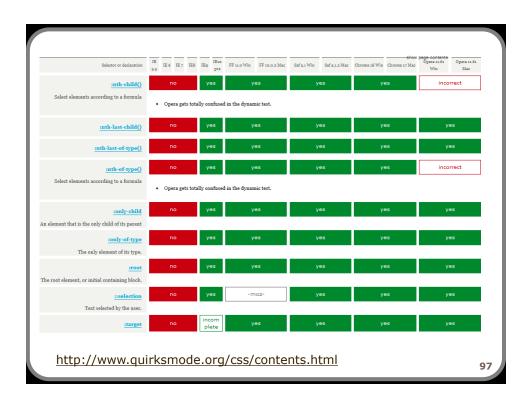

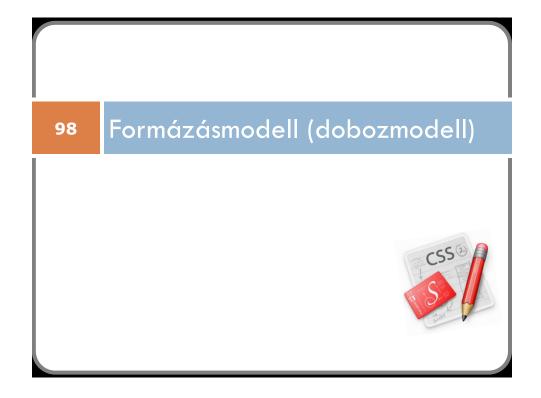
```
<style type="text/css">
td {
         padding:10px;
         border:1px solid blue;
table {
        border:1px solid green;
width:250px;
         border-collapse:collapse;
tr:nth-child(3n+1) {
         background-color:lightgreen;
tr:nth-child(3n+2) {
         background-color:lightblue;
</style>
<
 910
 </body>
```

</html>

2
4
6
8
10

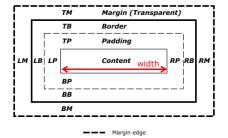
A táblázatsorok közül a 3-mal oszthatók az alap (fehér) hátteret kapják, a következő világoszöld, a rákövetkező világoskék lesz.

Formázásmodell

Margin: margó Border: szegély Padding: kitöltés Content: tartalom

T,R,B,L: felső, jobb, alsó, bal

Border edge
Padding edge
Content edge

A tartalom (content) mérete a megjelenített tartalomtól függ, de beállítható a width és height (szélesség és magasság) paraméterekkel.

Szegélyek

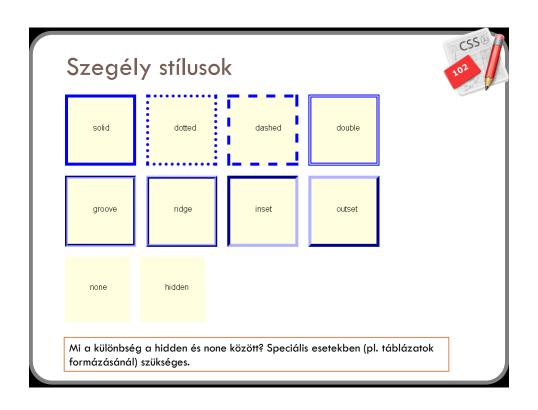

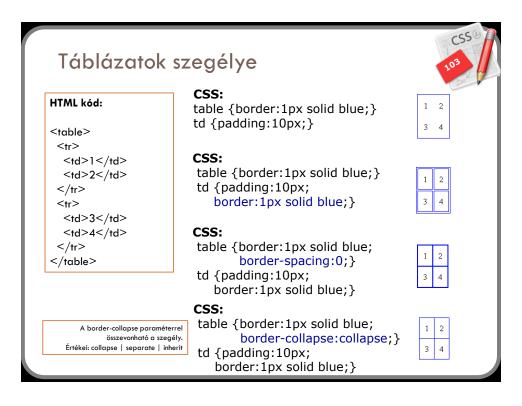
- □ Mind a négy oldali szegélyre vonatkozik az alábbi:
 - Border-style: stílus [none, hidden, dotted, dashed, solid, double, groove, ridge, inset, outset]
 - Border-width: vastagság [thin, medium, thick, méret]
 - Border-color: szín vagy transparent (átlátszó)
- Kompakt megadás mind a négy oldalra szimmetrikusan:
 - □ border: 1 px solid green;

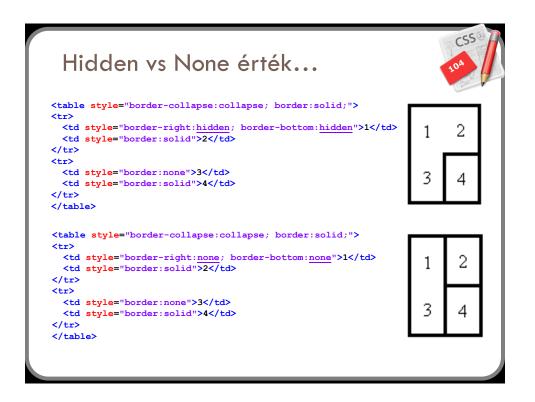
Szegélyek

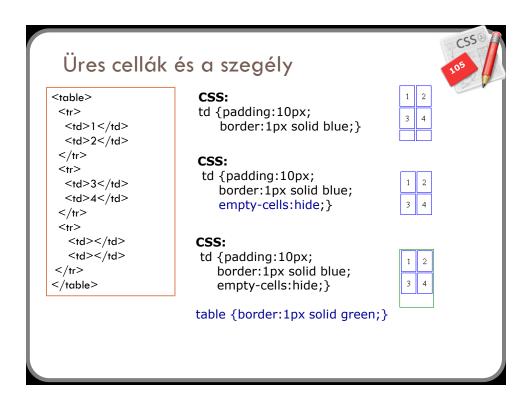

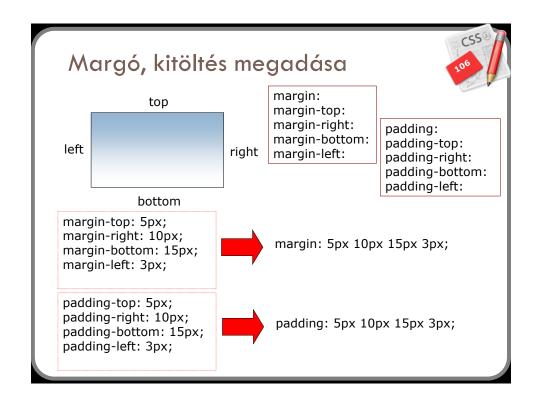
- □ Külön is megadható a négy oldalnak
 - Border-top-color; border-right-color; border-bottom-color; border-left-color;
 - Border-top-style; border-right-style; border-bottomstyle; border-left-style;
 - Border-top-width; border-right-width; border-bottom-width; border-left-width;

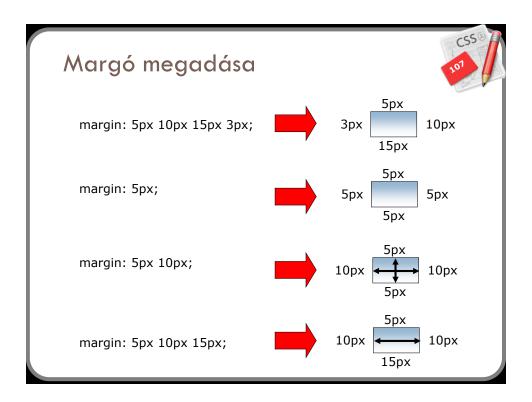

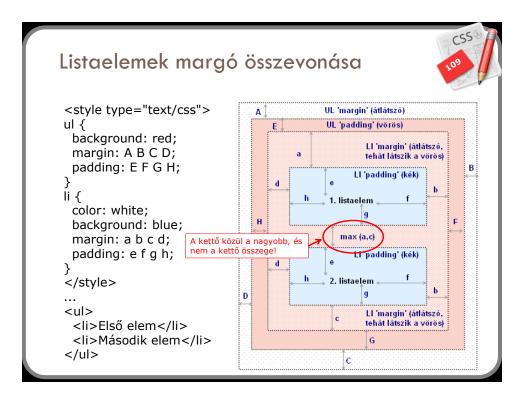

Margó összevonás

- A szomszédos vertikális margók összevonásra kerülhetnek bizonyos feltételek fennállása esetén.
- Bővebb info:
 - http://www.w3.org/TR/CSS21/box.html

Példa margin, padding értékre

p {border:1px solid blue;}

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aenean in dolor a tellus feugiat molestie sed quis nisi. Vivamus augue nisi, imperdiet id consequat id, luctus ac

Alapértelmezett margó

Nam id nisl vitae neque posuere interdum. Quisque pulvinar fermentum netus, at imperdiet purus accumsan blandit. Nunc bibmendum, nibh vitae lobortis varius, erat eros elementum felis, a tempor nisi lectus at turpis. Praesent sodales mauris ac massa dignissim fermentum.

p {border:1px solid blue; margin:0;padding:10px;}

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aenean in dolor a tellus feugiat molestie sed quis nisi. Vivamus augue nisi, imperdiet id consequat id, luctus ac velit.

Nam id nisl vitae neque posuere interdum. Quisque pulvinar fermentum metus, at imperdiet purus accumsan blandit. Nunc bibendum, nibh vitae lobortis varius, erat eros elementum felis, a tempor nisi lectus at turpis. Praesent sodales mauris ac massa dignissim fermentum.

p {border:1px solid blue; margin:0;}

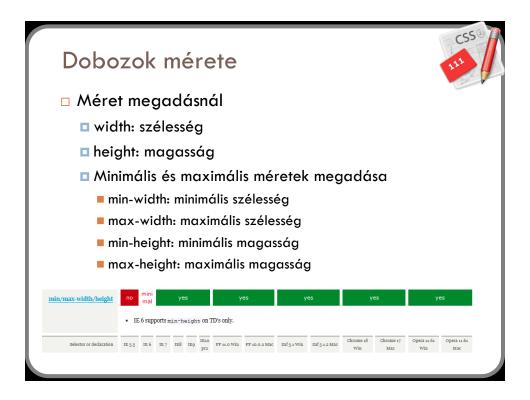
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aenean in dolor a tellus feugiat molestie sed quis nisi. Vivamus augue nisi, imperdiet id consequat id, luctus ac

Nam id nisl vitae neque posuere interdum. Quisque pulvinar fermentum metus, at imperdiet purus accumsan blandit. Nunc bibendum, nibh vitae lobortis varius, erat eros elementum felis, a tempor nisi lectus at turpis. Praesent sodales mauris ac massa dignissim fermentum.

p {border:1px solid blue; padding:10px;margin:5px;}

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aenean in dolor a tellus feugiat molestie sed quis nisi. Vivamus augue nisi, imperdiet id consequat id, luctus ac velit.

Nam id nisl vitae neque posuere interdum. Quisque pulvinar fermentum metus, at imperdiet purus accumsan blandit. Nunc bibendum, nibh vitae lobortis varius, erat eros elementum felis, a tempor nisi lectus at turpis. Praesent sodales mauris ac massa dignissim fermentum.

CSS-ben nem csak mozaikszerű háttér elrendezésre van mód A háttérképet igazíthatjuk background-position vízszintesen (left,center, right, %, hossz) függőlegesen (top, center, bottom, %, hossz) Beállíthatjuk az ismétlődés módját background-repeat Nincs (no-repeat), mozaikszerű (repeat), vízszintesen (repeat-x),

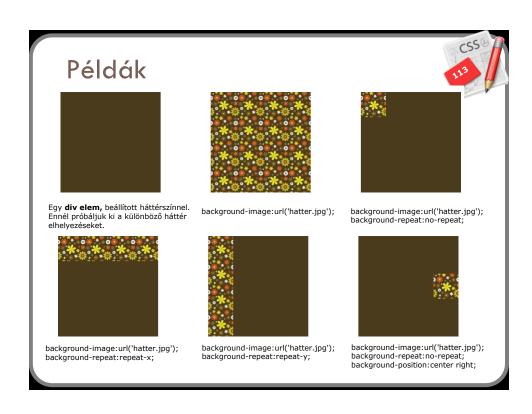
Háttérkép megadása

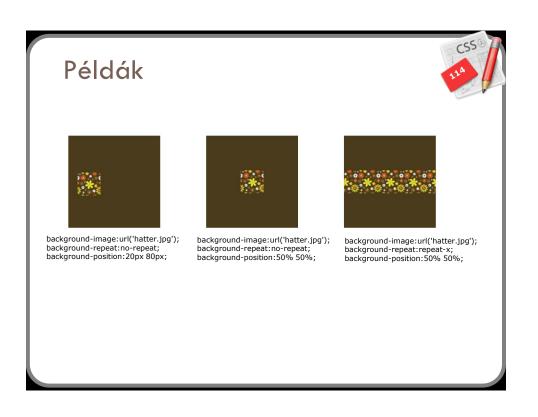
függőlegesen (repeat-y)

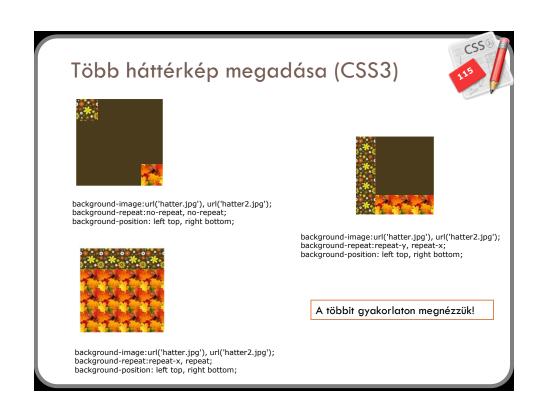
Fix (fixed) vagy tartalommal gördíthető (scroll)

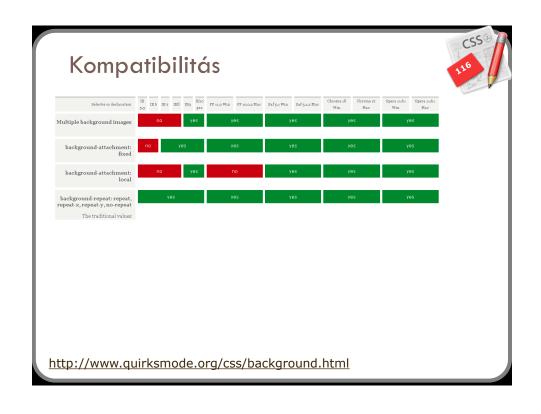
background-attachment

Csatolás módja

117 Vizuális formázásmodell

Alapfogalmak

- A dokumentumfa elemei a doboz modellnek megfelelően jelennek meg, ahol fontos
 - a doboz mérete és a doboz típusa (blokk, inline),
 - a pozícionálási séma,
 - 🗖 az elemek viszonya a dokumentumfában,
 - □ külső információk (viewport [képmező] mérete)

Blokkszintű elemek

- □ Blokkszintű elemek
 - Vizuálisan blokként jelennek meg (pl. bekezdés, lista, div)
 - A display tulajdonság következő értékei tartoznak ide: block, list-item, table
- A szabvány beszél még blokkszintű dobozokról, illetve blokk tartalmazó dobozról is...
- Bővebben:

http://www.w3.org/TR/CSS2/visuren.html#block-boxes

Soron belüli (inline) elemek

- □ Soron beüli elemek
 - □ Vizuálisan nem alkotnak blokkot, soron belül rendeződnek (pl. img, em, strong, span)
 - A display tulajdonság következő értékei tartoznak ide: inline, inline-table, inline-block
- □ A szabvány beszél még soron belüli dobozokról is.
- □ Bővebben:

http://www.w3.org/TR/CSS2/visuren.html#block-boxes

Div és span tagek használata a HTML nyelvben

- □ <div></div>
 - Ezzel az elemmel több más elemet körbekeríthetünk. Így egy adott div elemre beállított tulajdonságok öröklődnek a leszármazott elemekre.
 - Gyakran használjuk a taget arra, hogy pozícionált blokkokat hozzunk létre.
 - HTML5-ben sok olyan strukturális tag jelenik meg, ami miatt a div-et ritkábban kell használnunk...
- - Ez az elem soron belüli elem, vagyis főként karakterszintű formázások elvégzéséhez szoktuk használni.

Display tulajdonság

- Display: Egy elem megjelenítési módját adja meg.
 - Inline, block, list-item, run-in, compact, marker, table, inline-table, table-row-group, table-header-group, table-footer-group, table-row, table-column-group, table-column, table-cell, table-caption, none

Display tulajdonság 2.

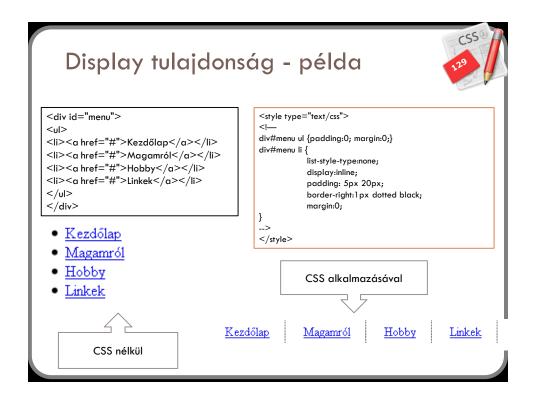

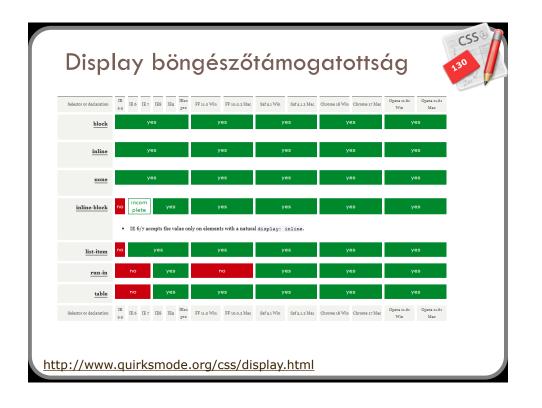
- □ display: none
 - Nem jelenik meg. Fókuszt nem kap (javascript segítségével igen).
- display: inline
 - Az elem soron belüli elem lesz (előtte és utána nem lesz sortörés)
- □ display: block
 - Blokkszintű elemként viselkedik az elem
- display: run-in
 - Befutó megjelenés. Az elemünk az utána következő blokk elem első soron belüli eleme lesz

Display tulajdonság 3.

- □ display: compact
 - A megjelenítő egy egy soros soron belüli blokként próbálja beilleszteni a következő blokk elembe amennyiben a következő egy blokk elem és "befér" oda - a kompakt megjelenítés tulajdonságú elemet.
- □ display: list-item
 - A lista elemek két egymás mellett álló téglalapként jelennek meg, a bal oldali behúzásként is felfogható, a jobb oldaliban pedig a lista tartalma jelenik meg.

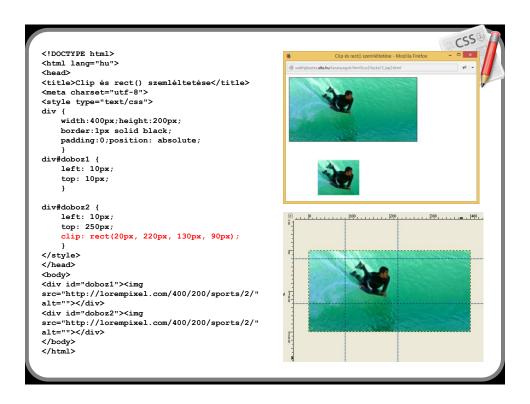

Elemek látható része

- A clip tulajdonság segítségével beállíthatjuk, hogy egy elemnek csak egy meghatározott részét jelenítsük meg.
- A rect() érték segítségével megadhatjuk azt a téglalapot, amit látni szeretnénk az elemből.
 - A zárójelek között négy, vesszővel elválasztott hosszúságértéket adunk meg, melyek sorrendben a fenti, a jobb, az alsó és a bal értékeket határozzák meg. Ezek az értékek az elem bal felső sarkától számolódnak.

Átlátszóság (opacity)

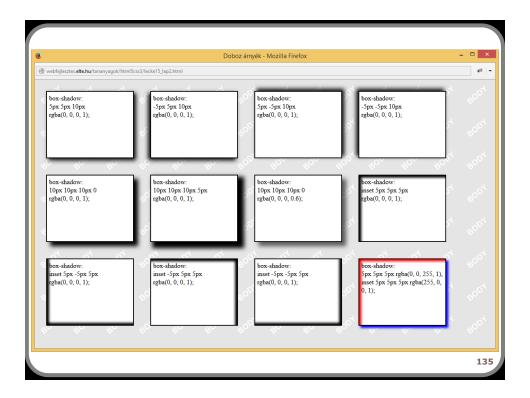
■ Megadhatunk egy tetszőleges 0.0 (teljesen átlátszó) és 1.0 (teljesen átlátszatlan) közötti valós számot.

Doboz árnyék (box-shadow)

- Először két tetszőleges hosszúságértékkel adjuk meg a vízszintes és függőleges eltolás mértékét.
- Ezután egy pozitív hosszúságérték következik, ami meghatározza, hogy mennyire legyen elmosódott az árnyék. 0 érték esetén nincs elmosódás.
- Majd opcionális módon egy pozitív hosszúságértéket megadva meghatározhatjuk az árnyék (megadott színnel egyező) részének méretét. Ha nem adjuk meg, akkor 0-nak tekinti a böngésző az értékét.
- Ezután egy tetszőleges színértéket megadva beállítjuk az árnyék színét (akár átlátszóság megadásával is, lásd rgba).
- Opcionálisan megadva az inset hatására az árnyék az elemen belülre kerül.

Transzformációk és átmenetek

- A skew()érték a paraméterül kapott egy vagy (vesszővel elválasztva) két szög mértékével **ferdíti** az elemet. Az első paraméter a vízszintes, az opcionális második a függőleges ferdítésért felel.
- A skewX()/skewY() értékek a paraméterül kapott szöggel ferdítik el az elemet vízszintesen/függőlegesen.
- A translate() érték a paraméterül kapott egy vagy (vesszővel elválasztva) két hosszúságérték mértékével tolja el az elemet. Az első paraméter a vízszintes, az opcionális második a függőleges eltolásért felel. A pozitív értékek jobbra/le a negatív értékek balra/fel történő eltolást eredményeznek.
- A translateX()/translateY() értékek a paraméterül kapott hosszúságértékkel tolják el az elemet vízszintesen/függőlegesen.

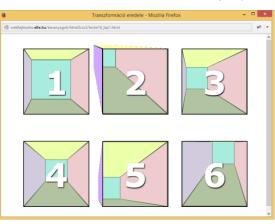

3D transzformációk

□ Részletesen a web-es tananyagban térünk ki...

Pozícionálási sémák

CSS 2.1 pozícionálási sémák

- □ 3 pozícionálási séma
 - Normál elrendezés: blokk formázás, soron belüli formázás, relatív pozícionálás
 - Lebegés (float): Balra, illetve jobbra történhet a lebegtetés. A lebegtetett elemet a többi tartalom körülveszi/körülveheti.
 - Abszolút pozícionálás: A normál elrendezésből kikerül, a tartalmazó blokk pozíciójához képest történik az elrendezés.

Lebegő elemek (float: left | right | none)


```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML</pre>
4.01 Transitional//EN"
"http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd">
<html>
<head>
<title>stíluslap példa</title>
<style type="text/css">
 img {float: left}
  body, p, img {margin: 25px}
</style>
</head>
  <body>
    <img src="kepek/pelda/cica.gif">
     Példaszöveg, melynek nincs más
szerepe,
         minthogy bemutassa, hogy a
lebegő elem a szülő elem szélére
igazodik, miközben megtartja annak
margóját, szegélyét és kitöltését.
megjegyzendő, hogy a szomszédos
függőleges margók összevonódnak a nem-
lebegő blokkszintű elemek között
   </body>
</html>
```


Overflow tulajdonság

Mi történik, ha a tartalom mérete nagyobb, mint a tartalmazó elemé?

overflow: visible

Ez az alapbeállítás, ekkor a tartalom kilóghat a tartalmazó elemből.

overflow:hidden

A túlnyúlás el lesz rejtve.

overflow:auto

A túlnyúlás el lesz rejtve, de megjelenik egy gördítősáv, ha szükséges.

overflow:scroll

A túlnyúlás el lesz rejtve, és mindenképpen megjelenik a gördítősáv..

🛮 duplaklikk.l

Overflow tulajdonság

Ha nem szeretnénk, hogy egy lebegtetett elem kilógjon a dobozból, akkor is sikerrel használhatjuk az overflow:hidden, vagy overflow:auto; tulajdonságot.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Donec sed ipsum ornare quam rutrum cursus eget quis metus. Sed condimentum, sem at laoreet tincidunt, augue est condimentum sem, tristique rhoncus nulla nulla et arcu. Donec quis lorem fermentum nii eleirend laoreet. div.doboz {
 background-color:lightyellow;
 border:1px solid green;
 padding:5px;
 overflow:hidden;
 }

Lebegő elemek és a clear tulajdonság

- □ Clear: none | left | right | both | inherit
 - az elem melyik oldalán engedélyezi lebegő elemek megjelenését.
- Ha a clear értéke leftre van beállítva, az elem, amelyre alkalmaztuk, a bal oldalán levő bármely lebegő elem alá kerül.

Lebegő elemek (clear: left | right | both | inherit)

```
CSS (3)
```

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01</pre>
Transitional//EN"
"http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd">
<html>
<head>
<title></title>
<style type="text/css">
   img {margin:5px;}
   img.bal {float:left;}
   img.jobb {float:right;}
   p.tores {clear:both}
</style>
</head>
<body>
<img src="http://lorempixel.com/100/100/"</pre>
alt="" class="bal">
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur
adipiscing elit...
Cum sociis natoque
penatibus et magnis dis parturient
montes...
<img src="http://lorempixel.com/100/100/"</pre>
alt="" class="jobb">
Phasellus tortor nisi, venenatis sit amet
tincidunt ut,...
</body>
</html>
```

Hiába van még hely a kép mellett, a clear tulajdonság miatt a bekezdés a kép alá kerül...

Lorem ipsum dolorsit amet, consectetur adipiscing elit. Donec elit libero, feugin ac euismod sit amet, accumsan a mi. Curabitur mi urna, consectetur vel elementum eget, vestibulum id ligula.

Cum sociis natoquenatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Mauris vestibulum gravida ligula, eget semper ligula tincidunt in. In vitae leo ac metus consectur Teugiat. Nullam pellentesque massa ut ipsum fringilla tristique. In tellus lectus, posuere sed rutrum sit amet, auctor et nunc. Sed a sapien nulla, ut ullamcorper ipsum. Praesent eu nibh a mi convallis consequat vitae sit amet odio.

Phasellus tortor nisi, venenatis sit amet tincidunt ut, fringilla nec diam. Vestibulum commodo, ante non dictum mattis, leo velit blandit nisi, convallis pellentesque arcu justo vel libero. Ut erat augue, eleifend el lobortis eget, dignissim quis lectus. Cras felis magna, condimentum ut porta a, pretium nen culla. Maccenas faucibus leo in ante venenatis eu molestie orci dapibus. Sed pharetra laorete euismod. Nulla facilisi. Aliquam ultrices mollis elementum. Curabitur uram ametus, eleifend in malesuada eget, hendrerit vel urna. Aenean blandit lectus ac justo dignissim tempus. Quisque faucibus mollis pharetra. Vivamus justo eros, condimentum a semper sed, ornare sed justo. Fusce id dui tortor. accumsan sollicitudin urna. Curabitur acanuse libero, nec mattis lorem.

Pozícionálás

- □ Position: static | relative | absolute | fixed | inherit
- Static
 - Nem pozícionált, a kódban elfoglalt helye határozza meg a vásznon való elhelyezkedését
- Relative
 - A statikushoz hasonló helyre kerül az elem, de a bal és felső pozíció megadásával eltolhatjuk. (pl. kerüljön lejjebb és jobbra)
- Absolute
 - Ez az elem kikerül a megjelenítési folyamatból. Az abszolút pozícionálású elemek a (dokumentumfában) legközelebb eső olyan szülő elemhez képest lesznek pozícionálva, amelyikre szintén meg van adva a position tulajdonság MÁS értékkel, mint a static.
- Fixed
 - A fix pozicionálással a görgetés ellenére is adott pozíción marad az elem. (képernyő-koordinátához rögzül)

Statikus pozícionálás

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01
Transitional//EN"
"http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd">
<html>
<head>
<title></title>
<link href="dobozok.css" rel="stylesheet"</pre>
type="text/css">
<style type="text/css">
div#doboz1 {
         position: static;
div#doboz2 {
          position:static;
</style>
</head>
<body>
```

doboz1: Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Phasellus orci urna, placerat vel, rutrum vitae, tincidunt quis, eros. Morbi elementum semper velit. Aliquam erat volutpat. Praesent varius ultrices neque. Fusce lorem turpis, eleifend vel, placerat vitae, elementum ac, augue. Pellentesque erat tellus, facilisis vitae, tempor mattis, bibendum ut, ligula.

doboz2: Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Phasellus orci urna, placerat vel, rutrum vitae, tincidunt quis, eros. Morbi elementum semper velit. Aliquam erat volutpat. Praesent varius ultrices neque. Fusce lorem turpis, eleifend vel, placerat vitae, elementum ac, augue. Pellentesque erat tellus, facilisis vitae, tempor mattis, bibendum ut, ligula.

A dobozok pozíciója a kódban elfoglalt sorrendtől függ.

<div id="doboz1">Lorem ipsum dolor sit amet...</div> <div id="doboz2">Lorem ipsum dolor sit amet...</div>

</body> </html>

Relatív pozícionálás

<div id="doboz1">Lorem ipsum dolor sit amet...</div> <div id="doboz2">Lorem ipsum dolor sit amet...</div> <div id="doboz3">Lorem ipsum dolor sit amet...</div>


```
<html>
<head>
<link href="dobozok.css" rel="stylesheet" type="text/css">
<style type="text/css">
div#doboz1 {position: static;}
div#doboz2 {
         position:relative;
          width:90%;
          left: 50px;
          top: 10px;
div#doboz3 {
          position: relative;
          width: 400px;
          left: 20px;
          top: 20px;
</style>
</head>
<body>
```

<!DOCTYPE HTML>

</body> </html>

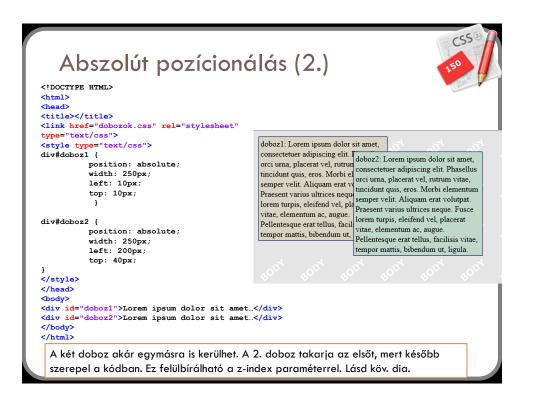
doboz1: Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Phasellus orci urna, placerat vel, rutrum vitae, tincidunt quis, eros. Morbi elementum semper velit. Aliquam erat volutpat. Praesent varius ultrices neque. Fusce lorem turpis, eleifend vel, placerat vitae, elementum ac, augue. Pellentesque erat tellus, facilisis vitae, tempor mattis, bibendum ut, ligula.

doboz2: Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Phasellus orci uma, placerat vel, rutrum vitae, tincidunt quis, eros. Morbi elementum semper velit. Aliquam erat volutpat. Praesent varius ultrices neque. Fusce lorem turpis, eleifend vel, placera vitae, elementum ac, augue. Pellentesque erat tellus, facilisis vitae, tempor mattis,

doboz3: Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Phasellus orci urna, placerat vel, rutrum vitae, tincidunt quis, eros. Morbi elementum semper velit. Aliquam erat volutpat. Praesent varius ultrices neque. Fusce lorem turpis, eleifend vel, placerat vitae, elementum ac, augue. Pellentesque erat tellus, facilisis vitae, tempor mattis, bibendum ut, ligula.

A dobozt eltolhatjuk ahhoz a pozícióhoz képest, ahova amúgy (statikus poz. esetén)

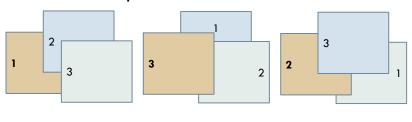

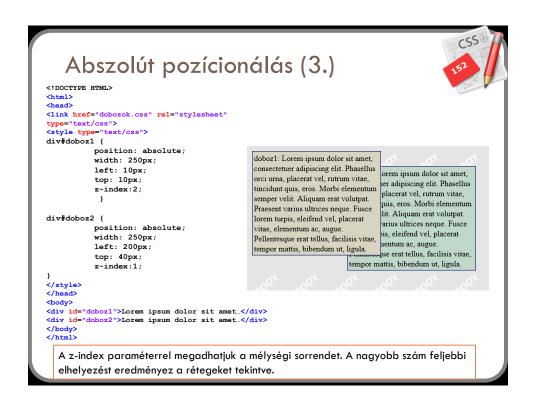

Rétegek

- A CSS alapú megjelenítéskor minden abszolútként pozícionált elemnek van egy pozíciója a harmadik dimenzióban, a "z" tengely mentén. Minél nagyobb a szám, annál feljebb kerül.
- □ Pl. z-index:3;

Abszolút pozícionálás (4.)


```
<html>
<head>
<link href="dobozok.css" rel="stylesheet"</pre>
type="text/css">
<style type="text/css">
body {
           margin-left: 180px;
           margin-right: 10px;
           margin-top: 10px;
           margin-bottom: 10px;
div#doboz1 {
           position: absolute;
           width: 150px;
           left: 10px;
           top: 10px;
</style>
</head>
<div id="doboz1">Lorem ipsum dolor sit amet...</div>
```

<div id="doboz2">Lorem ipsum dolor sit amet...</div>

<!DOCTYPE HTML>

</html>

doboz1: Lorem ipsum dolor sit amet consectetuer adipiscing elit. Phasellus orci urna, placerat vel, rutrum vitae, tincidunt quis, eros. Morbi elementum semper velit. Aliquam erat volutpat. Praesent varius ultrices neque. Fusce lorem turpis, eleifend vel, placerat vitae, elementum ac, augue. Pellentesque erat tellus, facilisis vitae, tempor mattis, bibendum ut, ligula.

doboz2:

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Phasellus orci urna, placerat vel, rutrum vitae, tincidunt quis, eros. Morbi elementum semper velit. Aliquam erat volutpat. Praesent varius ultrices neque. Fusce lorem turpis, eleifend vel, placerat vitae, elementum ac, augue. Pellentesque erat tellus, facilisis vitae, tempor mattis, bibendum ut, ligula.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Phasellus orci urna, placerat vel, rutrum vitae, tincidunt quis, eros. Morbi elementum semper velit. Aliquam erat volutpat. Praesent varius ultrices neque. Fusce lorem turpis, eleifend vel, placerat vitae, elementum ac, augue. Pellentesque erat tellus, facilisis vitae, tempor mattis, bibendum ut, ligula.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Phasellus orci urna, placerat vel, rutrum vitae, tincidunt

ltt a body margója miatt kerül a 2. doboz jobbra, és az első doboz a margó miatt előálló üres helyre van bepozícionálva abszolút módon.

Abszolút pozícionálás (5.)

div#doboz1 {
 position: absolute;
 left: 1%;
 width: 18%;
 top: 10px;
}
div#doboz2 {
 position: absolute;
 left: 22%;
 width: 55%;
 top: 10px;
}
div#doboz3 {
 position: absolute;
 left: 80%;
 width: 18%;
 top: 10px;
}

%-os értékekkel történik.

</body>

doboz1: Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Phasellus orci urna, placerat vel, rutrum vitne, tincidunt quis, eros. Morbi elementum semper velit. Aliquam erat volutpat. Praesent varius ultrices neque. Fusce lorem turpis, eleifend vel, placerat

augue. Pellentesque

bibendum ut, ligula.

erat tellus, facilisis

doboz2:

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Phasellus orci uma, placerat vel, rutrum vitae, tincidunt quis, eros. Morbi elementum semper veit. Aliquiem erat volutapt. Traesent varius ultrices neque. Fusce lorem turpis, eleifend vel, placerat vitae, elementum ac, augue. Pellentesque erat tellus, facilisis vitae, tempor matis, bibendum ut, ligula.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Phasellus orci uma, placerat vel, rutum vitae, tincidunt quis, eros. Morbi elementums semper velit. Aliquam erat voltupat Praesent varius ultrices neque. Fusce lorem turpis, eleifend vel, placerat vitae, elementuma e, aquipe. Pellentesque erat tellus, facilisis vitae, tempor mattis, bibendum ut, ligula.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Phasellus orci urna, placerat vel, rutrum vitae, incidunt quis, rors. Morbi elementum semper velit. Aliquam erat volutpat. Praesent varius ultrices neque. Fusce lorem turpis, eleifend vel, placerat vitae, elementum ac auture Pellenticsune erat tellus facilisis vitae.

dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Phasellus orci urna, placerat vel, rutrum vitae, tincidunt quis, eros. Morbi elementum semper, velit. Aliquam erat volutpat. Praesent varius ultrices neque. Fusce lorem turpis, eleifend vel, placerat vitae, elementum ac, augue. Pellentesque erat tellus, facilisis

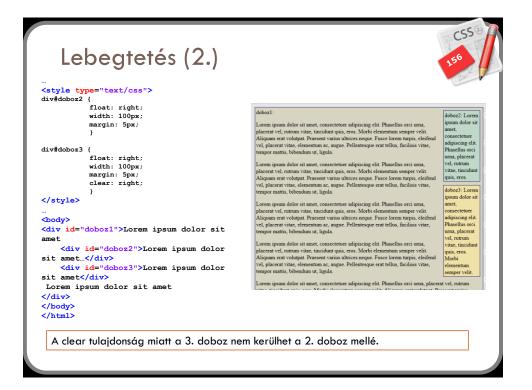
bibendum ut, ligula.

Három oszlopos, folyékony arculat, melyben a pozícionálás abszolút módon,

<div id="doboz1">Lorem ipsum dolor sit amet...</div>
<div id="doboz2">Lorem ipsum dolor sit amet...</div>
<div id="doboz3">Lorem ipsum dolor sit amet...</div>

75

```
Lebegtetés
 <style type="text/css">
div#doboz2 {
                                 background-color: #C0D8C8;
                                  float: left;
                                  width: 300px;
                                  margin: 5px;
</style>
 <body>
 <div id="doboz1">Lorem ipsum dolor sit amet
             <div id="doboz2">Lorem ipsum dolor sit amet...</div>
                Lorem ipsum dolor sit amet...
 <div id="doboz3">Lorem ipsum dolor sit amet</div>
 </body>
                                                                                                                                                     Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit Phasellus orci uran, placerat vel, nutum vitae, tincidust quis, eros. Morbi elementum semper velt Aliquam erat vollupta. Praesent varius ultrices neque. Fucel icent unus, selfende vel, placerat vitae, relementum ac, augue Pellenteque erat tellus, facilissi vitae, temper matta, thebendum ut, ligula Lorem ipsum dolor ait amet, consectetura delivera del praesent varius ultrices neque entre libration ut, liquita Lorem pisum dolor ait amet, consectetura delivera del praesent varius ultrices neque entre libration ut, liquita Lorem pisum dolor sit amet, consecteture adipucing elit. Plasellus orci urua, placerat vel, rutum vitae, consecteture dispuscing elit.
</html>
                                                                                                                                                  facilisis vitae, tempor mattis, bebendum ut, ligula. Lorem ipsum dolor sit amet, consecteture adipsicing elit. Lorem ipsum dolor sit amet, consecteture adipsicing elit. Lorem ipsum dolor sit amet, elit. Phaeliba ceci uran, placerat vel, nutrum vitae, tuncidunt quis, eros. Morbi elementum semper velt. Aliquam erat voltique. Present varius utirces serçue. Fusco berem tapis, eleifend vel, placerat vitae, elementum ac, augue. Pellentesque erat tellus, facilisis vitae, tempor mattis, behendum ut, ligula.
       A lebegtetés miatt a többi elem körbefolyja az adott elemet.
```


Hely kiszámítása (calc)

- □ Gondot okoz, ha a méretezésnél többféle mértékegységet (px,em,%) használtunk, és tudnunk kellene, mekkora a rendelkezésre álló hely.
- □ Erre jó a calc()
- Példa

```
#blokk { width: calc(50% - 100px); }
```

 A blokk 100 képponttal keskenyebb, mint a rendelkezésre álló hely 50%-a

Hely kiszámítása (calc)

 Ahhoz, hogy régebbi böngészőkben is működjön böngészőre vonatkozó prefixeket is használni kell..

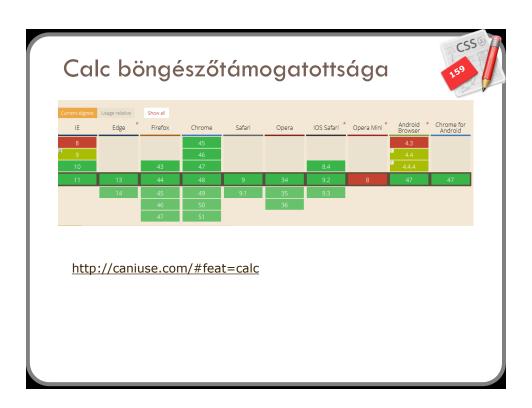
```
-webkit: safari/chrome
-moz: mozilla firefox
-o: opera
-ms: miscrosoft

#blokk {

width: -webkit-calc(50% - 100px);

width: -moz-calc(50% - 100px);

width: calc(50% - 100px);
}
```


Láthatóság

- □ Visibility: visible | hidden | collapse
 - □ Visible: látható
 - □ Hidden: rejtett
 - Collapse: táblázat elemeknél használatos, egy oszlop vagy sor elrejtésére használható
- Attól, hogy az elem nem jelenik meg, attól még a helyet fenntartja a böngésző. Ha nem ezt akarjuk, akkor a display: none; tulajdonságot használjuk!

Láthatóság példa

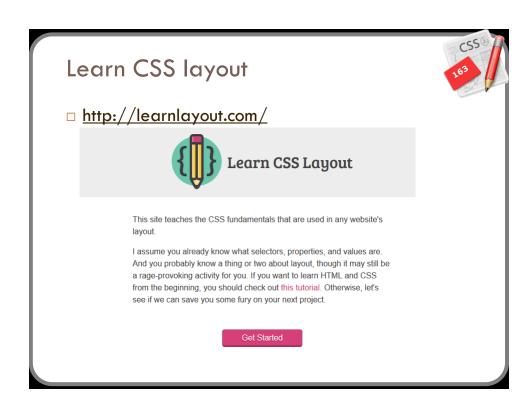

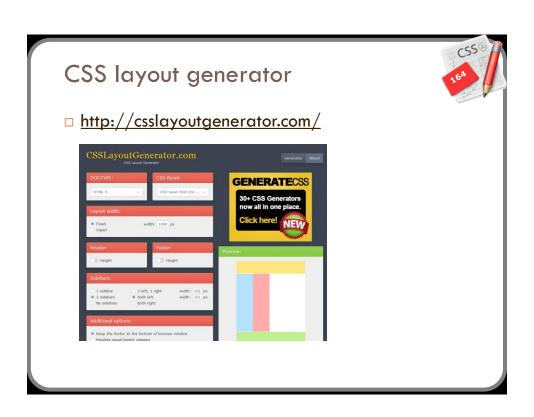
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Ut tempus vitae massa a tincidunt. Proin accumsan aliquam quam sit amet tristique. Proin convallis ex felis, quis viverra turpis commodo eu. Phasellus at lacus nisi. Quisque vel sem sodales, varius felis a, egestas tellus. Nullam scelerisque venenatis maximus. Phasellus blandit vulputate tempus.

Cras sit amet tempor metus, in pharetra velit. Maecenas non ipsum id tortor vestibulum rutrum. Integer massa lacus, gravida in condimentum fringilla, placerat ut metus. Donec porttitor gravida libero, vel luctus eros gravida at.

Layoutok (elrendezések)

CSS 2 tulajdonság lista

http://www.w3.org/TR/CSS2/propidx.html

Appendix F. Full property table

This appendix is informative, not normative.

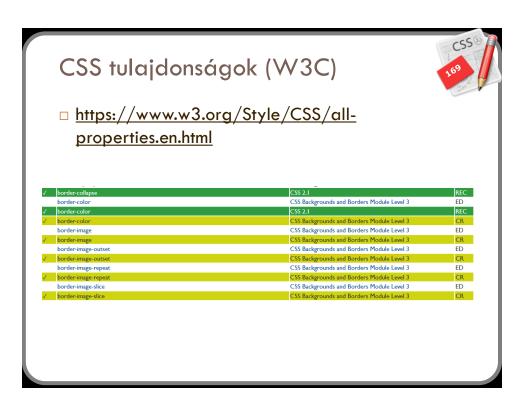
Name	Values	Initial value	Applies to (Default: all)	Inherited?	Percentages (Default: N/A)	Media groups
<u>'azimuth'</u>	<pre><angle> [[left-side far-left left center-left center center-right right far-right right-side] behind] leftwards rightwards inherit</angle></pre>	center		yes		<u>aural</u>
'background- attachment'	scroll fixed inherit	scroll		no		<u>visual</u>
'background- color'	<color> transparent inherit</color>	transparent		no		<u>visual</u>
'background- image'	<uri> none inherit</uri>	none		no		<u>visual</u>
'background- position'	[[<percentage> <length> left center right] [<percentage> <length> top center bottom]?] [left center right] [top center bottom]] inherit</length></percentage></length></percentage>	0% 0%			refer to the size of the box itself	<u>visual</u>
'background- repeat'	repeat repeat-x repeat-y no-repeat inherit	repeat		no		<u>visual</u>

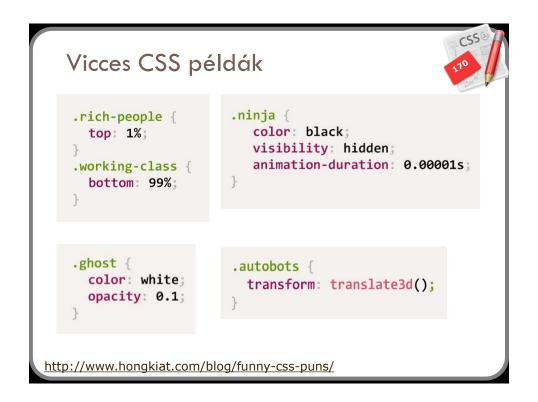
CSS 1,2,3 tulajdonság lista

http://meiert.com/en/indices/css-properties/

	ABCDE	<u>FGHIJK</u>	LMNOPQ	RSTUVV	<u>V</u> X Y <u>Z</u>
Property	CSS 1	CSS 2	CSS 2.1	<u>CSS 3</u>	Initial Value
alignment-adjust	Х	Х	Х	✓	auto
alignment-baseline	Х	Х	Х	✓	baseline
animation	Х	Х	Х	✓	depending on individual properties
animation-delay	Х	Х	Х	✓	0
animation-direction	Х	Х	Х	✓	normal
animation-duration	Х	Х	Х	✓	0
animation-iteration-count	Х	X	X	✓	1
animation-name	X	X	X	✓	none
animation-play-state	×	X	X	✓	running
animation-timing-function	X	X	X	✓	ease
<u>appearance</u>	Х	Х	X	✓	normal

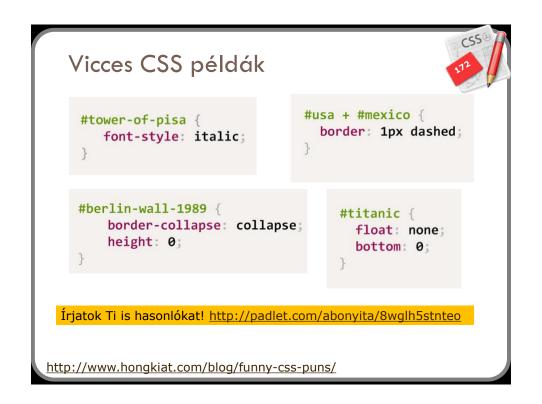


```
Vicces CSS példák

#chucknorris {
    color: #BADA55;
}
    hobbit {
    height: 50%;
    hobbit #foot {
        width: 200%;
    }

#lego {
        display: block;
    }

http://www.hongkiat.com/blog/funny-css-puns/
```


173

CSS előfeldolgozók (preprocessors)

http://www.sitepoint.com/6-current-options-css-preprocessors/

CSS előfeldolgozók

Segítségükkel jobban karbantartható kódot készíthetünk

Leggyakrabban használt előfeldolgozók

- ı. SaSS
- 2. Less.js
- 3. Stylus
- 4. CSS-Crush
- 5. Myth
- 6. Rework

Sass

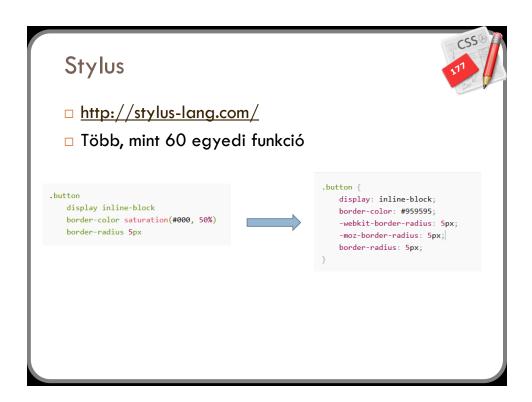
http://sass-lang.com/

```
$serif-font-stack: "Georgia", "Times New Roman", serif
$monospace-font-stack: "Cousin", "Courier"

body
    font: normal 18px/22px $serif-font-stack

pre, code
    font: 600 bold 18px/22px $monospace-font-stack
```

Less http://lesscss.org/ <head> <!-- Reference Less JavaScript file --> <script src="path/to/your/less.js"></script> <link rel="stylesheet/less" type="text/css" href="your/styles.less" /> </head> .button { .button-checkout- process { display: inline-block; .button(); /* Mixin */ width: 80%; background-color: silver; max-width: 200px; border-radius: 5px; background-color: black; color: white; A button szabályt tartalmát itt font-size: 14px; is felhasználjuk. margin: 5px; padding: 8px;

Moduláris, újrafelhasználható CSS http://www.creativebloq.com/css3/createmodular-and-scalable-css-9134351 http://blog.rlnd.hu/ujrafelhasznalhato-css/ http://adamlaki.com/bem-modszertan/

Újrafelhasználható CSS

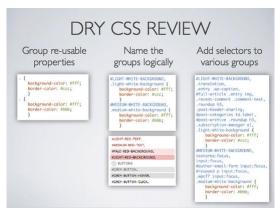
A statikus CSS újragondolásával, különböző konvenciók bevezetésével elérhetjük, hogy a kódunk újrafelhasználható, átlátható, karbantartható legyen. Ilyen konvenciók:

- □ Object Oriented CSS (OOCSS)
- Scalable and Modular Architecture for CSS (SMACSS)
- □ Don't Repeat Yourself CSS (DRY CSS)
- □ Block, Element, Modifier (BEM)

Don't Repeat Yourself CSS (DRY CSS)

- Csoportosítsuk az újrafelhasználható CSS deklarációkat
- Nevezzük el ezeket a csoportokat logikusan
- Adjunk szelektorokat a különböző csoportokhoz

Object Oriented CSS (OOCSS)

- □ A struktúrát válasszuk el a designtól
 - A prezentációra vonatkozó deklarációkat válasszuk külön a struktúrára, pozícionálásra szolgáló deklarációktól!
- A konténert válasszuk el tartalomtól
 - A komponensek megjelenésének tartalmazó elemtől való függését meg kell szüntetni. Bármelyik objektumot tudni kell áttenni másik tartalmazó elembe úgy, hogy ne változzon meg a megjelenése!

Scalable and Modular Architecture for CSS (SMACSS)

- □ Base: az alapdefiníciók, a css reset
- □ Layout: az oldalon fellelhető sorok és oszlopok beállításai. Grid css.
- Module: az oldalunk kis részegységei. Cikk lista, cikk részletes oldal, tartalmi dobozok.
- State: Az állapotok pl. aktív, inaktív, kinyitott, becsukott.
- □ Theme: az oldal azon stílusjegyei, amitől igazán egyedi lesz az oldalunk.

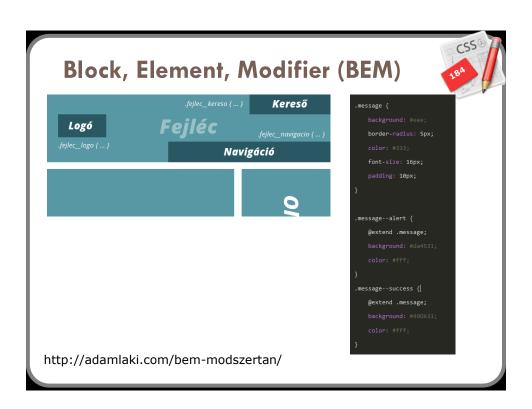
Block, Element, Modifier (BEM)

Block: A *blokk* a befoglaló elemünket, az oldal egyegy nagyobb építőegységét jelenti, mint a fejléc, tartalom, oldalsáv, vagy a lábléc! Ez a rész lesz a kijelölőnk alapja!

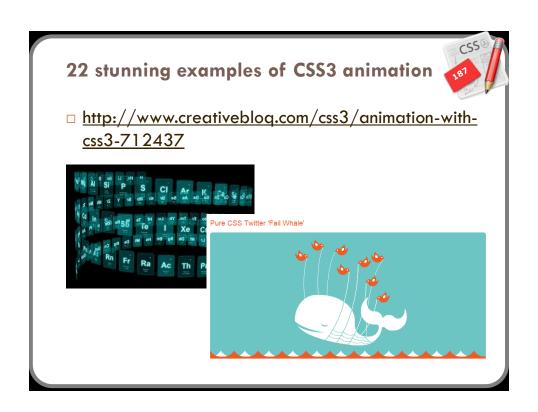
Element: Az elem a block egy alkotó része. Az elemet a blokk után írjuk két darab alul vonással összekötve.

Modifiers: A módosítók segítségével a meglévő blokkok, elemek megjelenésén módosíthatunk. Például, ha van egy üzenet blokkunk, aminek több állapota van, egy semleges, egy figyelmeztetés/hiba visszajelzés, valamint egy sikeres visszaigazolás. Ebben az esetben ez 3 db külön osztály kijelölőt jelent úgy, hogy az utóbbi két esetben módosítanunk kell az eredeti elem megjelenésén. A módosítókat két kötőjellel jelöljük!

Menő CSS példák

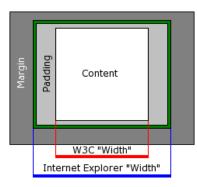

Böngészők viselkedése és a CSS

- □ Internet Explorer dobozmodell hiba
 - A szélesség rosszul számítódik, beleveszi a kitöltés és szegély méretet is.

Megoldás?

Tudatni kell a böngészőprogrammal, hogy szabványos CSS megjelenítést kérünk!

Vagyis használjuk a <!DOCTYPE...> megadást!

Strict (standards), illetve Quirks mód

- A böngészők különböző üzemmódokban képesek a CSS oldalakat megjeleníteni
 - Quirks: régi szabályok szerinti megjelenítés
 - Strict: szabványkövető üzemmód
- Mi alapján váltunk?
 - A doctype határozza meg
 - Nincs DTD megadás => Quirks mód
 - Legtöbb DTD megadás => Strict (standards) mód
 - Új, vagy ismeretlen DTD => Strict (standards) mód
- Lehet Quirks módba lépni DTD megadással?
 - Igen. A böngészőprogramoknak van saját listája azon DTD-kről, amelyeknél Quirks módba kell kerülni
 - http://hsivonen.iki.fi/doctype/

Mi történik Quirks módban?

- A dobozmodell hibás. A szélesség és magasság a doboz szélességét és magasságát jelenti, nem pedig a tartalomét
- Függőleges margók bizonyos esetben összenyomódnak.
 (pl. p tag a td elemben)
- Az űrlapoknak Mozilla böngészőben 1em-es alsó margó van beállítva
- Az elemek közti white-space karaktereknek jelentése lehet. (pl. elemek új sorba törése nem kívánt megjelenést eredményezhet (megnövekedett függőleges hely)

http://www.cs.tut.fi/~jkorpela/quirks-mode.html

Mi történik Quirks módban?

- Tag soup parsing. text... kód esetén Firefox Quirks módban a táblázat a elem része, szabványos üzemmódban a lezárja a megnyitott taget.
- CSS bizonyos részei nem működnek (pl. max-width az IE7-ben, vagy white-space: pre.
- □ Fix pozícionálás nem működik, a fixed pozícionálás helyett static kerül beállításra (IE7)

http://www.cs.tut.fi/~jkorpela/quirks-mode.html

Mi történik Quirks módban?

- A nem szabvány szerinti osztály és azonosítók is elfogadásra kerülnek (amelyek ponttal vagy számmal kezdődnek)
- A kis- és nagybetű nem számít az osztály és id azonosítók megadásánál.
- A mértékegység nélküli paraméterekhez valamilyen rendszer szerint mértékegység társul. (10=>10px; f0f0f0=>#f0f0f0. Ez ellentmond a CSS szabályoknak, mert ezeket figyelmen kívül kellene hagynia a böngészőknek.

http://www.cs.tut.fi/~jkorpela/quirks-mode.html

Mi történik Quirks módban?

- A relatív betűméret beállítások hibásak. A medium nagyobb mint az alap betűméret, small jelenti az alap betűméretet. Így az egész skála (xx-small,x-small, small, large, x-large, xx-large) eggyel nagyobb méretet eredményez, mint kellene.
- A táblázatban a betűméret beállítás az alap betűméretre vonatkozik, nem pedig a táblázatra megadott betűméretre.
- A tartalmazó elemtől nem öröklődik a font beállítás a táblázatok esetén.
- Blokk középre igazításánál a margin: 0 auto; beállítás nem vezet eredményre.

http://www.cs.tut.fi/~jkorpela/quirks-mode.html

Mi történik Quirks módban?

- A kép függőleges igazításánál bizonyos esetekben a doboz alja nem a szöveg alapvonalához igazodik.
- A lebegtetett képeknél van egy alap vízszintes margó beállítás (3px a 0px helyett).
- IE-ben a gyökér elem a body, nem pedig a html. A body tagnél megadott margónak nincs hatása Quirks módban.
- A táblázatok százalékos méretmegadásánál szabványos módban a tartalmazó elem mérete a meghatározó. Quirks módban a rendelkezésre álló helyet veszi a böngésző.

http://www.cs.tut.fi/~jkorpela/quirks-mode.html

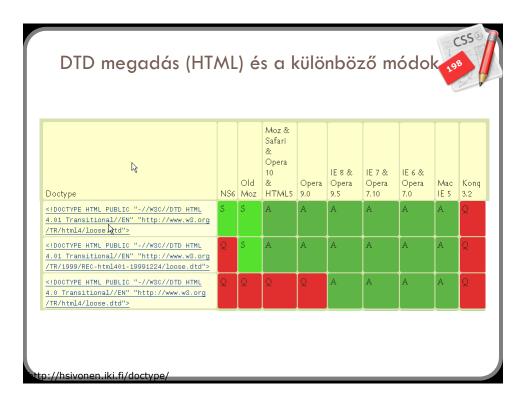
Hasznos információk

- Különböző böngészőkben különböző Quirks mód van implementálva
 - Mozilla a Netscape 4.x-et imitálja
 - □ IE6+ az IE5-t imitálja
- Némelyik böngészőben van harmadik üzemmód is (Almost standards mode)
 - □ Firefox, Safari, Opera 7.5+
 - Különbség:
 - Táblázatcellák függőleges méretezése (line-height)
 - Képek blokkszintű (nem beágyazott) elemként történő felfogása

http://www.guirksmode.org/css/guirksmode.html

DTD megadás (H	I /V\	L) E	es a	KUIC	onbo	zo n	node)K	91
₽ Doctype	NS6	Old Moz	Moz & Safari & Opera 10 & HTML5	Opera 9.0	IE 8 & Opera 9.5	IE 7 & Opera 7.10	IE 6 & Opera 7.0	Mac IE 5	Konq 3.2
None 🖟	Q	Q	[Q	Q	Q	Q	Q	[Q]	Q
<pre><!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 3.2 Final//EN"> </pre>	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q
<pre><!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//w3C//DTD HTML 4.0//EN"> </pre>	S	S	S	S	S	A	A	А	A
<pre><!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN"> </pre>	S	S	S	S	S	A	A	Q	A
<pre><!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.0//EN" "http://www.w3.org/TR/html4 /strict.dtd"> </pre>	S	S	S	S	S	A	A	A	A
<pre><!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN" "http://www.w3.org/TR/html4 /strict.dtd"> </pre>	S	S	S	S	S	A	A	A	A
<pre></pre> <pre></pre> <pre></pre> <pre></pre> <pre>### Continue of the continue of th</pre>	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q
HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML</td <td>Q</td> <td>Q.</td> <td>Q</td> <td>Q.</td> <td>Q</td> <td>Q</td> <td>Q</td> <td>Q</td> <td>Q</td>	Q	Q.	Q	Q.	Q	Q	Q	Q	Q

₿	NS6		Moz & Safari & Opera 10 & HTML5	Opera 9.0	IE 8 & Opera 9.5	IE 7 & Opera 7.10	IE 6 & Opera 7.0	Mac IE 5	Konq 3.2
<pre><!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.1//EN" "http://www.w3.org/TR/xhtml11 /DTD/xhtml11.dtd"> </pre>	S	S	S	S	S	A	A	А	Α
<pre><!DOCTYPE html PUBLIC "-//w3c//DTD XHTML Basic 1.0//EN" "http://www.w3.org /TR/xhtml-basic/xhtml-basic10.dtd"> </pre>	S	S	S	S	S	A	A	A	Α
<pre><!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Strict//EN" "http://www.w3.org /TR/xhtml1/DTD/xhtml1-strict.dtd"> </pre>	S	S	S	S	S	A	A	A	А
<pre><!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Transitional//EN" "http://www.w3.org /TR/xhtml1/DTD/xhtml1-transitional.dtd"> </pre>	S	S	A	A	A	A	A	A	Q
<pre><?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?> <!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.1//EN" "http://www.w3.org/TR/xhtml11 /DTD/xhtml11.dtd"> </pre>	S	S	S	S	S	A	Q	A	Q
<pre><?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?> <!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML Basic 1.0//EN" "http://www.w3.org /TR/xhtml-basic/xhtml-basic10.dtd"> </pre>	S	S	S	S	S	A	Q	A	Q

₽	NS6	Old Moz	Moz & Safari & Opera 10 & HTML5	Opera 9.0	IE 8 & Opera 9.5	IE 7 & Opera 7.10	IE 6 & Opera 7.0	Mac IE 5	Kon: 3.2
<pre><?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?> <!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Strict//EN" "http://www.w3.org /TR/xhtml1/DTD/xhtml1-strict.dtd"> </pre>	S	S	S	S	S	A	Q	А	Q
<pre><?xml version="1.0 dencoding="UTF-8"?> <!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Transitional//EN" "http://www.w3.org /TR/xhtml1/DTD/xhtml1-transitional.dtd"> </pre>	S	S	A	A	A	A	Q	A	Q
<pre><!DOCTYPE HTML PUBLIC "ISO/IEC 15445:2000//DTD HTML//EN"> </pre>	Q	S	S	Q	Q	Q	Q	Q	Q
<pre><!DOCTYPE HTML PUBLIC "ISO/IEC 15445:2000//DTD HyperText Markup Language//EN"> </pre>	Q	S	S	S	S	A	A	A	Q
<pre><!DOCTYPE HTML PUBLIC "ISO/IEC 15445:1999//DTD HTML//EN"> </pre>	S	S	S	Q	Q	Q	Q	Q	Q
<pre><!DOCTYPE HTML PUBLIC "ISO/IEC 15445:1999//DTD HyperText Markup Language//EN"> </pre>	S	S	S	S	S	A	A	A	Q
html	Q	S	S	S	S	A	A	A	

